

Bestuursverslag 2023

Beerzerhaar 5a
7685 PP Beerzerveld

Brin: 07WZ

Voorwoord

Het Ministerie van Onderwijs heeft bepaald dat ieder bevoegd gezag jaarlijks verantwoording moet afleggen over het door het bestuur gevoerde beleid met betrekking tot de door de overheid bekostigde onderwijsinstellingen.

Deze verantwoording wordt afgelegd door middel van een jaarverslag over het voorgaande kalenderjaar. Tevens zijn de besturen verplicht dit jaarverslag te laten controleren door een accountant die de controle in ieder geval uitvoert op basis van het controleprotocol dat het Ministerie van Onderwijs heeft vastgesteld. Op hoofdlijnen wordt in dit verslag ingegaan op het gevoerde algemene beleid van de organisatie en het beleid met betrekking tot de school. Ten aanzien van het beleid met betrekking tot de doelmatige besteding van de beschikbare middelen wordt in de jaarrekening gedetailleerd verantwoording afgelegd. Het jaarverslag 2023 dient tevens als verantwoordingsinstrument richting ouders, leden, MR, medewerkers, ministerie van OC&W en overige belangstellenden. Daarbij is een zgn. continuïteitsparagraaf aan het jaarverslag toegevoegd, om inzichtelijk te maken wat de financiële uitwerkingen zijn van het gevoerde beleid.

Het bestuursverslag geeft een indruk van het gevoerde beleid over het kalenderjaar 2023 en geeft een vooruitblik naar het lopende (boek)jaar. Het bevat een aantal kengetallen met betrekking tot financiën en personeel en kan een bijdrage leveren aan de herijking en/of bijstelling van het bestuursbeleid.

De verantwoording van het financiële beleid is vastgelegd in de jaarrekening. De jaarrekening bestaat uit documenten met financiële en niet-financiële verantwoordingsgegevens, die op grond van wettelijke bepalingen door het bevoegd gezag zijn opgesteld en ingediend bij het Ministerie van Onderwijs. Het jaarverslag gaat vergezeld van een controleverklaring van de accountant.

Het concept jaarverslag 2023 is in de bestuursvergadering van april 2024 aangeboden en is definitief vastgesteld in de daarop volgende bestuursvergadering.

Wij wensen u veel plezier bij het lezen van het jaarverslag.

Namens het bevoegd gezag,

Mw. B.J. Hagedoorn (voorz.),

Mw. C.J. te Velthuis (secr.),

Dhr. G. Dorgelo (penningm.).

Inhoudsopgave

Bestuursverslag:

Pag. 2	Voorwoord
Pag. 3	Inhoudsopgave
Pag. 4	Hoofdstuk 1: Algemene informatie en gevoerd beleid
Pag. 12	Hoofdstuk 2: Financiële informatie
Pag. 17	Hoofdstuk 3: Overige informatie
Pag. 19	Hoofdstuk 4: Verslag van de toezichthouder
Pag. 20	Hoofdstuk 5: Continuïteitsparagraaf
Pag. 21	Hoofdstuk 6: Actuele ontwikkelingen
Pag. 24	Continuïteitsparagraaf

Jaarrekening:

Pag. 28	Balans
Pag. 29	Staat van baten en lasten
Pag. 30	Kasstroomoverzicht
Pag. 31	Waarderingsgrondslagen
Pag. 38	Toelichting op de balans
Pag. 43	Niet uit de balans blijkende verplichtingen
Pag. 44	Gebeurtenissen na balansdatum
Pag. 45	Toelichting op de staat van baten en lasten
Pag. 48	Geoormerkte- en overige doelsubsidies OCW
Pag. 49	Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen
Pag. 50	Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Overige gegevens:

Pag. 52	Overzicht verbonden partijen
Pag. 53	Controleverklaring

Hoofdstuk 1. Algemene informatie en gevoerd beleid

1.1 Juridische structuur

Juridische structuur: Vereniging
Naam bevoegd gezag: Vereniging voor P.C. Basis Onderwijs De Schakel te Beerzerveld
Nummer bevoegd gezag: 81030

Onze vereniging is gevestigd in Beerzerveld in de gemeente Ommen.
De vereniging is in 1907 opgericht en heeft 102 leden (dd. 31-12-2023).
Het bestuur van de vereniging bestaat uit 7 toezichthoudende leden.
Bij de Kamer van Koophandel voor Oost Nederland te Zwolle, is de vereniging ingeschreven onder nummer 40059800.

1.2 Omschrijving van de doelstelling (missie en visie)

Het bestuur van de Schakel streeft de volgende uitgangspunten/doelen na:

- Het bestuur staat voor kwalitatief hoogstaand Protestants Christelijk Onderwijs.
Dit betekent, dat de Bijbel als grondslag richtinggevend is voor de inrichting van het onderwijs, het omgaan met leerlingen en het omgaan met elkaar binnen de vereniging. Dit vormt het richtsnoer voor leven en werken en is bepalend voor de grondhouding van alle medewerkers in de uitvoering van de onderwijstaken.
- Het bestuur streeft een schoolklimaat na, waarin kinderen zich geborgen, vrij, uitgedaagd, thuis en ook 'verzorgd' voelen. Deze optimale omgeving is voorwaarde om het 'maximale' uit kinderen te kunnen halen. Kwalitatief hoogwaardig onderwijs wordt in alle gevallen nagestreefd.
- Het bestuur streeft naar een open communicatie met haar leden. Daarbij zijn begrippen als betrokkenheid, verantwoordelijkheid en openheid sleutelbegrippen.
- De vereniging staat voor een efficiënte organisatie, waarin planmatig wordt gewerkt.
- De vereniging stimuleert medewerkers zich maximaal te ontplooiën, een 'leven lang leren', opdat zij hun professie kunnen aanwenden t.g.v. het primaire proces.
- De vereniging staat voor een positief en veilig leer- en werkklimaat.

Speerpunten van beleid:

- Bestuurlijke vernieuwing, verdere uitwerking integraal bestuursplan
- Inrichting bestuur en toezicht formaliseren
- Planmatig werken a.d.h.v. de jaaragenda en het zo nodig bijstellen daarvan
- Vaststellen taakverdeling, bevoegdheden en verantwoordelijkheden, om die vervolgens te borgen
- Werving & selectie bestuursleden
- Bezinning op identiteit
- Deugdelijk financieel beleid en beheer
- Inrichten van Passend Onderwijs
- Integraal Personeelsbeleid (IPB)
- Werken aan kwaliteitsbeleid: de kwaliteitscyclus en borging
- Promotie en profilering van C.B.S. De Schakel
- Bestuurlijke ambities 2023-2027 (zie pag. 8 Schoolplan 2023-2027)

Ontwikkelingen:

Goed onderwijs, goed bestuur

Op 17 september 2009 is de wet Goed onderwijs, Goed Bestuur aangenomen. In 2010 is door het ministerie van Onderwijs een start gemaakt met de implementatie van de uitvoering van de wet.

Goed onderwijs betekent dat de school verantwoordelijk is voor het geven van kwalitatief goed onderwijs.

Goed bestuur betekent dat het bestuur wordt geacht te functioneren volgens algemene principes van goed bestuur. Als onderdeel daarvan stelt de wet als voorwaarde dat iedere rechtspersoon die met publieke gelden scholen in stand houdt, het interne toezicht op het bestuur goed regelt. De code 'Goed Bestuur' is een leidraad voor schoolbesturen, bij het realiseren van goed bestuur.

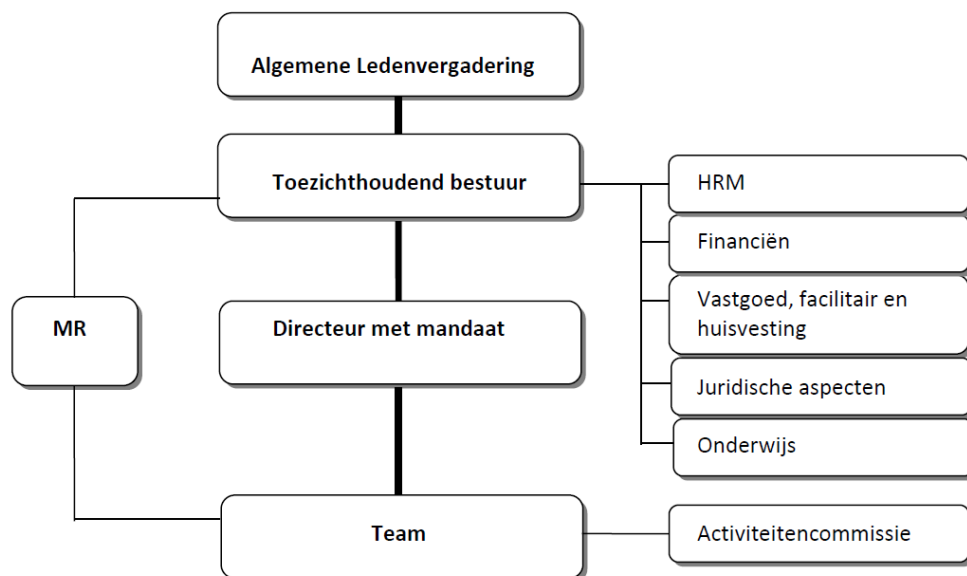
1.3 Organisatiestructuur

Het bestuur van De Schakel hanteert, als lid van de P.O.-raad, de code '**Goed Bestuur**' in het primair onderwijs. Vanuit de code 'goed bestuur' is er scheiding van bestuur en toezicht. In mei 2023 is ons bestuursmodel gewijzigd van een AB/DB model naar een bestuursmodel waarin alle bestuursleden toezichthouder zijn en de directeur gemandateerd wordt door het bestuur (maar geen bestuurslid is). Kortom: een volledig toezichthoudend bestuur en een directeur met mandaat.

Betreffende code wordt met regelmaat geactualiseerd. De nieuwe Code Goed Bestuur is onlangs door de PO-raad aangenomen. De code focust zich op vier principes: goed onderwijs voor alle kinderen, verbinding met maatschappelijke context, professionalisering en integriteit & transparantie.

In 2023 was het bestuur als volgt samengesteld:

Naam	Woonplaats	Functie
Mw. B.J. Hagedoorn-Wiarda	Beerze	Voorzitter
Mw. C.J. te Velthuis-Altena	Beerzerveld	Secretaris (postadres)
Dhr. G. Dorgelo	Mariënberg	Penningmeester
Mw. G. Jaspers	Beerzerveld	Toezichthouder
Dhr. R.S. Olsman	Mariënberg	Toezichthouder
Dhr. R. Lensen	Mariënberg	Toezichthouder
Mw. M. Warmink	Diffelen	Toezichthouder

De Vereniging met leden, een bevoegd gezag en één basisschool: C.B.S. De Schakel.

Het bevoegd gezag is werkgever van de leerkrachten, directeur en overig personeel van de school. De eigen gedragscode goed bestuur (onderdeel van ons integraal bestuursplan) vormt de leidraad voor het bestuurlijk handelen. Deze eigen gedragscode wordt jaarlijks geëvalueerd en opnieuw vastgesteld. Het bestuur bestuurt op hoofdlijnen en vergadert maandelijks, met de toezichthouders en de directeur.

De verantwoordelijkheden van de directeur, dhr. J.M. Grobbe, zijn vastgelegd in ons integraal bestuursplan. Feitelijk is de directeur belast met de dagelijkse leiding van de school en is hij verantwoordelijk voor vrijwel alle beleidsterreinen.

De ledenvergadering is het hoogste orgaan binnen de organisatie. Verder wordt het beleid van het bestuur en de school getoetst door de MR. Twee keer per jaar vindt er een gepland overleg plaats tussen bestuur en MR. Uiteraard is het bestaansrecht van de vereniging gegeven in het vertrouwen dat ouders hebben in de school en in de zorg die op de school uitgaat naar de kinderen. De ouders en de kinderen zijn de doelgroep waarop de schoolvereniging zich richt. De ouders stellen het bevoegd gezag samen en laten zich vertegenwoordigen in de MR. Bestuur, toezichthouders en team streven er naar een zo professioneel mogelijke relatie met de ouders te onderhouden. Het bevoegd gezag is juridisch eigenaar van de school en de bijgebouwen alsmede de speeltoestellen en andere terreininrichting op het adres Beerzerhaar 5a te Beerzerveld. De gemeente Ommen is economisch eigenaar van de gebouwen. Het bevoegd gezag draagt zorg voor het onderhoud van het schoolgebouw en overige belangen.

1.4 Personeel

Algemeen

Binnen het team van de Schakel werken 9 personeelsleden, waarvan 7 met lesgevende taken, 1 onderwijsassistent en 1 directeur. Er is 1 (tijdelijke) onderwijsassistent, in het kader van NPO, werkzaam. De schoonmaak is uitbesteed aan een schoonmaakbedrijf. Alle andere werkzaamheden zijn bij de teamleden ondergebracht. Er wordt 1 keer in de 3 weken vergaderd. Gezien de grootte van het team is afgesproken dat in principe alle personeelsleden aanwezig dienen te zijn. Enkele cijfers v.w.b. de samenstelling van het team (in een reguliere baan) m.b.t. de leeftijdsopbouw:

	31-12-2022	31-12-2023
Totaal aanwezig personeel (OP, OOP, directie)	7	9
Aantal 25-34 jaar	1	1
Aantal 35-44 jaar	1	1
Aantal 45-54 jaar	4	4
Aantal 55-64 jaar	1	3
Gemiddelde formatie in fte's	5,60	5,94
Percentage mannen (o.b.v. fte's)	33,93	31,99
Percentage vrouwen (o.b.v. fte's)	66,08	68,01

In bovenstaande tabel wordt een momentopname geschetst van het aantal personeelsleden. Het grote aantal parttimers baart zorgen. We hebben altijd gestreefd om minimaal 2 fulltime leerkrachten binnen de organisatie te hebben die de continuïteit kunnen waarborgen. Verzoeken om minder te gaan werken leveren knelpunten op voor wat betreft de bemensing voor de groepen. In principe stellen we dat er niet meer dan twee verschillende leraren voor een groep staan. V.w.b. de samenstelling van het team zien we ook bij ons de landelijke trend, namelijk één mannelijke directeur en verder alleen vrouwelijke collega's. In 2023 heeft er binnen de structurele formatie één personeelsmutatie plaatsgevonden: per 1 augustus 2023 is één van de tijdelijke onderwijsassistenten benoemd voor onbepaalde tijd (een vaste baan).

Strategisch personeelsbeleid

Het verbinden van onderwijsambities en het personeelsbeleid is een belangrijke randvoorwaarde voor De Schakel om zich verder te kunnen ontwikkelen als professionele schoolorganisatie. Strategisch beleid is gericht op het realiseren van het welzijn van de werknemers, maar ook op het bereiken van de doelen van de organisatie en op de wijze waarop deze twee inspanningen elkaar kunnen versterken. Een belangrijk instrument van De Schakel is de professionele dialoog, het goede gesprek van en met medewerkers, over wat betekenisvolle doelen zijn, wat medewerkers daaraan kunnen bijdragen en wat zij daarvoor nodig hebben. De directeur voert functionerings-, beoordelings- en POP-gesprekken met alle teamleden. Het bestuur houdt jaarlijks een functionerings-/voortgangsgesprek met de directeur. Het bestuur volgt op basis van managementrapportages het gevoerde beleid. Zoals gezegd hebben we oog voor het welzijn van onze werknemers, maar ook op het bereiken van de doelen van de organisatie. Dat is terug te zien in hoe we werkdrukverlaging toepassen, hoe scholing wordt gerealiseerd, hoe laag ons ziekteverzuim is en hoe we leeftijdsbewust omgaan met ons personeel:

Werkdrukverlaging

In voorgaande jaren werd er jaarlijks verantwoording afgelegd over de besteding van werkdrukmiddelen. Dit is inmiddels geen verplicht onderdeel meer. Echter, vanuit deze werkdrukmiddelen is er een leerkracht voor 13 uur per week in vaste dienst benoemd in het kader van werkdrukvermindering. Deze structurele werkdrukverlaging blijft op De Schakel van kracht. Daarnaast hebben we in 2023 twee onderwijsassistenten ingezet in de school, zodat alle leerkrachten van onze school kunnen profiteren van werkdrukverlaging.

Scholing

Er wordt jaarlijks fors geïnvesteerd in scholing van personeel. Deze scholing is zoveel mogelijk afgestemd op onze missie en schoolontwikkeling en sluit aan bij de bestuurlijke uitgangspunten, zoals die verwoord staan in het Schoolplan 2023-2027 op pagina 8 en verder. Daarnaast wordt er geïnvesteerd, om de continuïteit te waarborgen. In 2023 en volgende jaren is de teamscholing gericht op verdere kwaliteitsverbetering en borging van de opbrengsten van ons onderwijs. Dit jaar lagen accenten van scholing onder meer op het gebied van een vervolgscholing Rijke Taal (om het lees- en taalonderwijs een impuls te geven), Kanjertraining en het verder implementeren van onze rekenmethodiek (nadruk op basisvaardigheden).

Ziekteverzuim

Wij kennen al jaren een zeer laag ziekteverzuim (nihil). Dit is grotendeels te verklaren vanuit een hoge mate van betrokkenheid en verantwoordelijkheidsbesef van de personeelsleden. We zijn ons er echter ook wel van bewust, dat binnen een kleine organisatie waardes zomaar kunnen omslaan.

Ontslagbeleid

Onze organisatie en ons personeelsbeleid is gericht op continuïteit. Verloop van personeel is vrijwel nihil. Een vast team, zeer zorgvuldig geselecteerd, levert een topprestatie m.b.t. onderwijskwaliteit. Daarbij in aanmerking genomen het ziekteverzuim, de mate van betrokkenheid bij de organisatie e.d. is er geen enkele aanleiding om beleidsmatig ontslagbeleid buiten de wettelijke kaders te formuleren.

Leeftijdsbewust personeelsbeleid

Dat we zuinig zijn op ons personeel werkt door in ons beleid 'Vitaal werken op De Schakel' en leeftijdsbewust personeelsbeleid, waarbij een werknemer aan het eind van zijn/haar loopbaan voorafgaand aan het pensioen deeltijdverlof kan opnemen.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders

Dit geld is volledig ingezet om de directeur en het team te coachen door een ervaren onderwijsexpert van de IJsselgroep.

1.5 Gevoerd onderwijsbeleid

Leerlingenaantallen

	01-02-2022	01-02-2023
07WZ - CBS "De Schakel"	83	81

Op de teldatum 1 februari 2023 telde De Schakel 81 leerlingen. Ten opzichte van de vorige teldatum is dat aantal verminderd met 2. Ondanks vergrijzing van met name de kern Mariënborg bleef de school groeien tot een leerlingenaantal van 76 (op basis van de teldatum 1-10-2001), verdeeld over 4 groepen. Nadien kregen ook wij te maken met een licht dalende tendens. Ondanks een behoorlijk grootschalige wervingscampagne, stond de 'teller' op de teldatum in 2006 op een dieptepunt van 52 leerlingen. Met dit leerlingenaantal staat tevens de 4-klassige schoolorganisatie onder druk. Nadien is het leerlingenaantal relatief stabiel geweest, het aantal leerlingen schommelde tussen de 54 en 60 leerlingen. In de afgelopen jaren is het leerlingenaantal, tegen de tendens in van aanzienlijke krimp in de regio, aanzienlijk toegenomen. Het lijkt evenwel niet waarschijnlijk dat deze groei zal doorzetten. Met uitschieters in 2014 en 2015 (78 leerlingen) en 2020 (81 leerlingen), zien we een toenemend shopecteffect onder ouders. Zij kiezen, veel meer dan voorheen, bewust voor een school naar hun keuze, waarbij kwalitatief hoogwaardig onderwijs wordt gegeven. De ontwikkeling van het leerlingenaantal blijft natuurlijk wel een aandachtspunt. We zullen rekening moeten houden met: vergrijzing van de kern Mariënborg, een relatief

groot deel gereformeerd vrijgemaakten, urbanisatie (naar Hardenberg) vanwege een verminderde aantrekkelijkheid van de kleine kern (o.a. vanwege genoemde polarisatie en het verdwijnen van voorzieningen). Daarnaast zijn er ook kansen welke mogelijk leiden tot stabilisering c.q. groei van het leerlingenaantal; nieuwbouw in Mariënberg, ouders die steeds meer gaan 'shoppen' om een geschikte school voor hun kind te vinden, immers de kwaliteit van ons onderwijs staat hoog aangeschreven.

We verwachten voor de langere termijn een variatie in leerlingaantal tussen de 70 en 80 leerlingen. Uit de buurtschappen Beerze en Diffelen en het buitengebied van Beerzerveld hebben diverse gezinnen voor het eerst voor onze school gekozen. Promotie van de school blijft een aandachtspunt. Mond-tot-mond reclame lijkt de meest effectieve! Opmerkelijk is het feit dat er de laatste jaren een behoorlijke toename is van zorgleerlingen. Deze kinderen proberen we maximale hulp te bieden in relatief kleine groepen. Meerdere leerlingen komen in aanmerking voor een meer individuele begeleiding en intensieve zorg op maat. Concluderend zien we een duidelijke toename en verdichting van de zorgproblematiek (leerlingen met een specifieke onderwijsbehoefte (veelal binnen het autistisch spectrum) c.q. leerlingen met een ontwikkelingsachterstand en leerlingen met een handicap (o.a. Syndroom van Down) in het reguliere basisonderwijs, terwijl additionele faciliteiten binnen het huidige stelsel van Passend Onderwijs beperkt zijn. Een dilemma derhalve, waarover we in gesprek zijn met de coördinator van het samenwerkingsverband.

Hieronder is de feitelijke ontwikkeling van het leerlingenaantal, een prognose van het leerlingenaantal en een verwerking van de geschatte instroom van 4-jarigen opgenomen. Deze prognose is gebaseerd op het aantal geboorten in ons voedingsgebied, waarbij de teldatum (vanaf 2023 1 februari) steeds het uitgangspunt is.

Aantal lln.	<u>1-10-18</u> '19-'20	<u>1-10-19</u> '20-'21	<u>1-10-20</u> '21-'22	<u>1-10-21</u> '22-'23	<u>1-02-22</u> '23-'24	<u>1-02-23</u> '24-'25	<u>1-02-24</u> '25-'26	<u>1-02-25</u> '26-'27	<u>1-02-26</u> '27-'28
Onderbouw	33	41	43	47	52	47	43	38	34
Bovenbouw	37	39	38	32	31	34	38	41	45
TOTAAL	70	80	81	79	83	81	81	79	79

Onderwijsprestaties

Sinds het schooljaar 2020/2021 kijkt de Onderwijsinspectie niet meer naar de hoogte van de score van de Centrale Eindtoets, maar naar welke referentieniveaus de leerlingen beheersen voor lezen, taalverzorging en rekenen. Aan de hand daarvan bepalen zij of leerlingen genoeg hebben geleerd. Hierbij wordt rekening gehouden met de leerlingenpopulatie (de schoolweging), die jaarlijks door het CBS bepaald wordt. Uit onderstaande tabel is af te lezen dat we (gemiddeld over 3 jaar) voldoen aan deze eis. In het grijs gearceerd onze behaalde scores, afgezet tegen landelijk gemiddeld.

Schooljaar	Aantal lln	Aantal lln 1 F Lezen	Aantal lln 1 F Taalverz.	Aantal lln 1 F Rekenen	Aantal lln 2 F Lezen	Aantal lln 2 F Taalverz.	Aantal lln 1 S Rekenen	Score
2020-2021	12	12	12	9	11	11	8	
Percentage land. gem.		100% 96%	100% 96%	75% 91%	92% 74%	92% 61%	67% 42%	538.4 534.5
2021-2022	10	10	10	8	8	6	5	
Percentage land. gem.		100% 98%	100% 97%	80% 92%	80% 73%	60% 62%	50% 44%	538.4 534.8
2022-2023	7	7	7	7	5	5	4	
Percentage land. gem.		100% 97%	100% 97%	100% 92%	71% 74%	71% 63%	57% 46%	535.3 534.9
Totalen laatste 3 schooljaren	29	29	29	24	24	22	17	
Behaalde percentages 1F / 1S		94,25%			72,41%			
Signaalgrens		85%			47,30%			

Feit is dat "De Schakel", met kwalitatief hoogwaardig onderwijs, goed staat aangeschreven. De resultaten op de Centrale Eindtoets zijn al jaren bovengemiddeld, evenals de uitstroom naar de HAVO/VWO brugklas.

Onderwijskundige zaken

De Schakel is volop bezig met de verdere ontwikkeling van het onderwijsinhoudelijke proces. In 2023 is de intensieve teamscholing Rijke Taal vervolgd om gericht en meerdere jaren te werken aan verdere professionalisering van het personeel op taal/leesonderwijs. Ook is er ingezet op het borgen en implementeren van de rekenmethode Wereld in Getallen 5. Daarnaast verdienen accenten als de kwaliteitsbewaking, de zorgstructuur, het pedagogisch klimaat, didactisch handelen, het omgaan met verschillen tussen kinderen e.d. onze aandacht.

In 2023 hebben we ons burgerschapsaanbod kritisch bekeken en gefinetuned, zodat we ook daadwerkelijk de opbrengst kunnen meten van ons aanbod. Daarnaast staat o.a. duurzaamheid centraal en is er een verdiepingsscholing m.b.t. de Kanjertraining gevolgd. Uiteraard zijn er jaarlijks eveneens investeringen in nieuwe lesmethoden en middelen (zie schoolplan). M.b.t. passend onderwijs maakt De Schakel deel uit van het Samenwerkingsverband Ommen e.o. (rond de Johan Seckelschool).

Diversen: met o.a. onderwijsachterstanden en toekomstige ontwikkelingen

Onderwijsachterstanden (anders dan in coronatijd) zijn niet van toepassing op onze school.

Voor de toekomst hebben we enkele speerpunten geformuleerd, waarin we afwegingen zullen moeten maken.

Het betreft hier de volgende items: Inzet van ICT in relatie met de hoofdvakken (b.v. keuze van een digitale methode wereldoriëntatie) en personele uitbreiding met een onderwijsassistent / leerkrachtondersteuner voor de nabije toekomst.

Passend Onderwijs: samenwerkingsverband Veld, Vaart & Vecht

Wij zijn aangesloten bij het samenwerkingsverband Passend Onderwijs Veld, Vaart & Vecht, afdeling Ommen.

Vanuit dit samenwerkingsverband vindt overdracht plaats van zorgmiddelen naar de basisscholen. In ons geval ging dat in 2023 om 83 leerlingen x € 206,- = € 17.098,-. Daarnaast kregen we in oktober een onverwachte aanvullende beschikking van 35 euro per leerling, 83 leerlingen x € 35 = € 2.905,-. In totaal is er € 20.003 ontvangen.

Deze middelen worden ingezet ter ondersteuning van leerlingen met een extra onderwijsbehoefte, nascholing van personeel, materiële ondersteuning e.d.

Specifieke uitgaven in dit kader:

- Inzet extra personeel ter ondersteuning van zorgleerling	€ 8.460,-
- Opsplitsing groepen onderbouw	€ 13.000,-
- Verwijzing SBO SWV Veld, Vaart & Vecht	€ 12.476,-
- Additioneel: ondersteuning begaafde leerlingen met Acadin	€ 250,-
- Additioneel: Logopedie screening + NIO onderzoek	€ 428,-
Totaal	€ 34.614,-

De overdracht van zorgmiddelen is vooral afhankelijk van de exploitatie van het speciaal onderwijs binnen het samenwerkingsverband. Afhankelijk van het verwijzingspercentage zijn er meer of minder zorgmiddelen beschikbaar voor overdracht. Daaruit vloeit voort, dat de hoogte van de overgedragen zorgmiddelen jaarlijks aanzienlijk kan fluctueren. Daarom zullen wij voorzichtig moeten opereren, waar het gaat om het aangaan van structurele personele verplichtingen in dit kader.

1.6 Huisvesting

Het gebouw

De Schakel is een christelijke basisschool die sinds 1989 in een nieuw onderkomen is gehuisvest. De school is landelijk gelegen in het grensgebied van Beerzerveld (gemeente Ommen) en Mariënberg (gemeente Hardenberg). Het gebouw is modern en behalve het platte dak, is de afwerking zeer onderhoudsvriendelijk. Uiteraard is er een onderhoudsplan opgesteld, waarin een meerjarenplanning voor de grotere kostenposten is opgenomen. Op dit moment is het gebouw optimaal onderhouden, al zijn er wel een aantal aandachtspunten. Genoemde punten zijn grotendeels gerealiseerd, of opgenomen in de planning voor volgende jaren. Er is een nieuw meerjaren onderhoudsplan (2022-2052) opgesteld, waarin gedetailleerd wordt weergegeven welk onderdeel van het gebouw welke aanpassing behoeft in welk tijdpad op basis van urgentie.

In de afgelopen jaren zijn de verwarmingsketels vernieuwd (2005), het platte dak opnieuw 'bekleed' (2007), bouwkundige aanpassingen gedaan m.b.t. personeelskamer & directiekamer (2007), een grootschalige renovatie van het schoolplein incl. parkeerplaatsen en terreinen om de school (2008) en in 2009 is de keuken geheel gerenoveerd.

Bovenstaande aanpassingen zijn deels uit eigen middelen bekostigd. Daarnaast zijn talloze ouders behulpzaam bij het onderhoud van het gebouw en om b.v. het onderhoud van het schoolplein te realiseren.

In 2012 zijn zonnecollectoren geplaatst en een digitaal dashboard is in ontwikkeling.

In 2013 dakbedekking van de fietsenstalling vervangen en heeft de bovenbouw een schilderbeurt gehad.

In 2014 renovatie van de houten bovenbouw 1^e etage, 4 WTW-units geplaatst, vlaggenmast geplaatst.

In 2015 zijn de systeemplafonds vernieuwd, de verwarmings- en ventilatie-installaties zijn opnieuw ingeregeld en geoptimaliseerd, de binnenzijde van het gebouw geschilderd.

In 2016 de daktrimmen en kunststof delen langs de dakrand gerenoveerd, airco-units in team en directiekamer geïnstalleerd en het trappenhuis en de bovenverdieping zijn geschilderd.

In 2017 heeft er uitbreiding van de speeltoestellen met een speel- klauterhuisje plaatsgevonden, alle verlichting is vervangen door LED verlichting, ICT => Serverkast en netwerk (bedraad) vernieuwd en opnieuw ingericht.

In 2018 is er een nieuwe fietsenstalling gerealiseerd, nieuwe 86" digitale schoolborden geïnstalleerd en de lichtkoepels op het platte dak zijn vervangen.

In 2019 is de hele school voorzien van nieuw meubilair en zijn alle vloeren vernieuwd (gietvloeren en vloerbedekking)

In 2020 renovatie van alle toiletgroepen, investering in ICT; vervanging server en hardware (tablets)

In 2021 zijn de zonneschermen vervangen, is het speeltoestel 'schip' gerenoveerd, het WIFI-netwerk vervangen en zijn er ICT tablets aangeschaft.

In 2022 zijn er door de gevolgen van corona weinig zaken aangepakt, enkel schilderwerkzaamheden.

In 2023 is een volledig vernieuwde meterkast geplaatst, zijn de CV ketels vervangen, de vaatwasser vernieuwd, de WTW-units uitgebreid gereinigd en zijn er schilderwerkzaamheden uitgevoerd aan het fietsenhok.

Voorziening groot onderhoud

Medio 2023 is de nadere uitwerking ontvangen op de volgende vragen:

- Welke definitie zal worden gehanteerd voor groot onderhoud;
- Voor welk onderhoud is de gemeente verantwoordelijk en voor welk onderdeel het schoolbestuur.

Deze wijziging was nodig omdat de veel toegepaste egalisatiemethode voor de bepaling van de jaarlijkse dotatie aan de voorziening voor het onderhoud niet in overeenstemming was met de Richtlijnen van de Raad Jaarverslaggeving (RJ).

Op basis van MJOP's (Meerjarenonderhoudsplannen) wordt een voorziening gevormd. Hierbij wordt naar tijdsevenredigheid de voorziening opgebouwd naar rato van de onderhoudstermijn van een component. De werkelijke onderhoudskosten worden te zijner tijd ten laste gebracht van deze voorziening. Regelmatig voorkomende onderhoudskosten komen rechtstreeks ten laste van de exploitatie. Dit betreft alleen maar het "klein" onderhoud waarvan de kostprijs onder de ondergrens van € 1.500 ligt. Kosten als gevolg van onder meer uitbreidingen van de capaciteit of kwalitatieve verbeteringen (besparing energieverbruik e.d.) moeten altijd worden geactiveerd op de balans, waarna hier jaarlijks op wordt afgeschreven. Voor deze zogenoemde 'uitbreidingsinvesteringen' is het dus niet toegestaan om een voorziening groot onderhoud te vormen, om vervolgens uitgaven ten laste van de voorziening groot onderhoud te brengen. CBS De Schakel heeft in 2023 gekozen voor het opbouwen van een voorziening groot onderhoud conform RJ 212, met terugwerkende kracht vanaf 1 januari 2023.

1.7 Financiën

Treasuryverslag

De liquide middelen van de Vereniging zijn bij de ABN-AMRO ondergebracht, de overige liquide middelen zijn bij de ING-bank en de Rabobank ondergebracht. Dit zijn Nederlandse banken die voldoen aan de A-rating. Op de lopende rekening staan voldoende middelen voor de lopende verplichtingen. De overtollige middelen worden voor een langere termijn weggezet, op zodanige wijze, dat mochten er investeringen gedaan moeten worden, deze middelen beschikbaar zijn. Zie ook het treasurystatuut, welke is vastgesteld in de bestuursvergadering van 13-02-2017.

Allocatie van middelen

De Schakel is een éénpitter. Daarom is het niet van toepassing op basis van welke uitgangspunten de middelen worden verdeeld over de onder het schoolbestuur ressorterende scholen.

Hoofdstuk 2. Financiële informatie

2.1 Gevoerd financieel beleid

Financieel beleid; een terugblik

Van FBS naar lumpsum (2006) was een forse omschakeling. Gelukkig hebben wij, als éénpitter, daarop kunnen anticiperen. In ruim 15 jaar tijd hebben we dusdanige reserves kunnen opbouwen (hoofdzakelijk door werkzaamheden in eigen beheer (ouders) uit te voeren) dat we op verantwoorde wijze, ook onder lumpsum, bestaansrecht hebben. Daarbij hebben we op geen enkele wijze concessies hoeven te doen t.a.v. aanschaf onderwijsleermiddelen, personeel en voorzieningen t.a.v. het gebouw enz.

Concluderend: Mede dankzij onze financiële positie, kunnen we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien.

Financieel beleid; het heden

De penningmeester van het bestuur en de directeur bewaken gedurende het jaar de financiële positie van de school. In onderling overleg wordt ook financieel beleid voor de komende jaren vastgelegd. Er wordt gewerkt met een (meerjaren) begroting op school- cq verenigingsniveau. De schooldirectie is verantwoordelijk voor de schoolbegroting. Voor de aanlevering van de financiële informatie wordt gebruikt gemaakt van de ondersteuning van het administratiekantoor Akorda. Vanwege de garantstelling van banken, is er m.i.v. 2014 voor gekozen om naast de huidige rekeningen (ING & Rabobank), een extra bankrekening te openen (ABN-AMRO bank). Omdat het risico dat banken 'omvallen' veel beperkter is geworden, is ervoor gekozen om de Rabobank spaarrekening per 20 maart 2023 op te zeggen en de ING & ABN-AMRO aan te houden.

Financieel beleid; de toekomst

Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bevoegd gezag, gezonde financiële basis voor de toekomst van de school. In het verleden opgebouwde reserves, die op basis van toenmalige wetgeving specifieke doelbestedingen kenden, zijn thans ondergebracht in algemene reserves. Het bestuur streeft er naar deze reserves in beginsel ongemoeid te laten, bijzondere situaties (bijvoorbeeld personeelsmutaties) daargelaten. De opbrengsten van dit vermogen (rente) gebruikt het bevoegd gezag als extra jaarlijkse baten die ten goede komen aan de kinderen van de school. Uiteraard worden de reserves ook aangewend, wanneer er een formatief tekort ontstaat. In het formatieplan zijn bepaalde ambities vastgelegd m.b.t. de formatieve streefrichting en schoolorganisatie.

Afbouw bovenmatig eigen vermogen

We zijn ons bewust van ons bovenmatig eigen vermogen. We hebben hierop actie ondernomen om dit planmatig af te bouwen. Allereerst zijn we in 2022 gestart met het beleid 'Vitaal werken op De Schakel' en leeftijdsbewust personeelsbeleid, waarbij een werknemer aan het eind van zijn/haar loopbaan voorafgaand aan het pensioen deeltijdverlof kan opnemen. Dhr. Elferink maakt momenteel gebruik van deze regeling. Voor de komende jaren zal periodiek geld gedoteerd moeten worden om het leeftijdsbewust personeelsbeleid ook voor de huidige personeelsleden te garanderen. Voor een verdere toelichting verwijzen wij naar de Meerjarenbalans bij onderdeel A.2 in de jaarrekening.

Het NPO budget was in 2022 al niet toereikend om de personele kosten te dekken. Toch hebben we ervoor gekozen om in 2023 beide onderwijsassistenten aan te houden én ze een baan aan te bieden. Op 1 augustus 2023 heeft mw. T. een vast contract gekregen en op 1 augustus 2024 zal mw. Z. een vaste baan krijgen. Deze kosten zullen bekostigd worden vanuit ons bovenmatig eigen vermogen.

Daarnaast oriënteren we ons momenteel op grootschalige verduurzaming van ons schoolgebouw, het verbeteren van de verkeersveiligheid rondom de school, een compleet nieuw hekwerk rond de school en is na overleg met Akorda en M&P accountants besloten een voorziening groot onderhoud te treffen. Door het vormen van een voorziening groot onderhoud is er vooraf beter inzicht in de te verwachten uitgaven. Bij een voorziening wordt vooraf “gespaard” door te doteren, waarbij voorheen de lasten pas na de uitgave middels afschrijvingen in de exploitatie naar voren kwamen. Het vormen van een voorziening groot onderhoud gebeurt door een eenmalige mutatie ten laste van de algemene reserve, hierdoor neemt het eigen vermogen sterk af, wat direct terug te zien is in ons mogelijk bovenmatig eigen vermogen.

Wat we scherp in de gaten houden, is de bekostiging van onze school vanaf 2026, als de overgangsbekostiging vervalt. Dat betekent voor ons (zoals het nu lijkt) een vermindering in bekostiging van ruim € 40.000 euro per kalenderjaar. We vinden dat een gezonde financiële buffer niet meer dan verantwoord is om ook in de toekomst een verantwoord financieel beleid te voeren.

2.2 Toelichting resultaatontwikkeling

Toelichting baten

Rijksbijdragen

De baten vallen fors hoger uit dan begroot, dit wordt grotendeels veroorzaakt door de herziene berekening van de bekostiging over 2023, in oktober is de verhoging met terugwerkende kracht tot 1 januari 2023 uitgekeerd, daarbij werkt de herziening ook door in de uitkeringen van november en december t.o.v. de begroting.

In december is nog bekostiging Professionalisering en begeleiding starters en schoolleiders ontvangen m.b.t. de maanden augustus t/m december.

De baten Samenwerkingsverband overschrijden de begroting wat te maken heeft met extra uitkeringen Aanvullende Basisondersteuning 2023 ad € 127 per leerling en over 2022 € 35 per leerling.

Overheidsbijdragen

In 2022 heeft CBS De Schakel € 21.000 aan NPO subsidie ontvangen van de gemeente Ommen, er is in 2023 een deel van de subsidie besteed, wat hier is verantwoord.

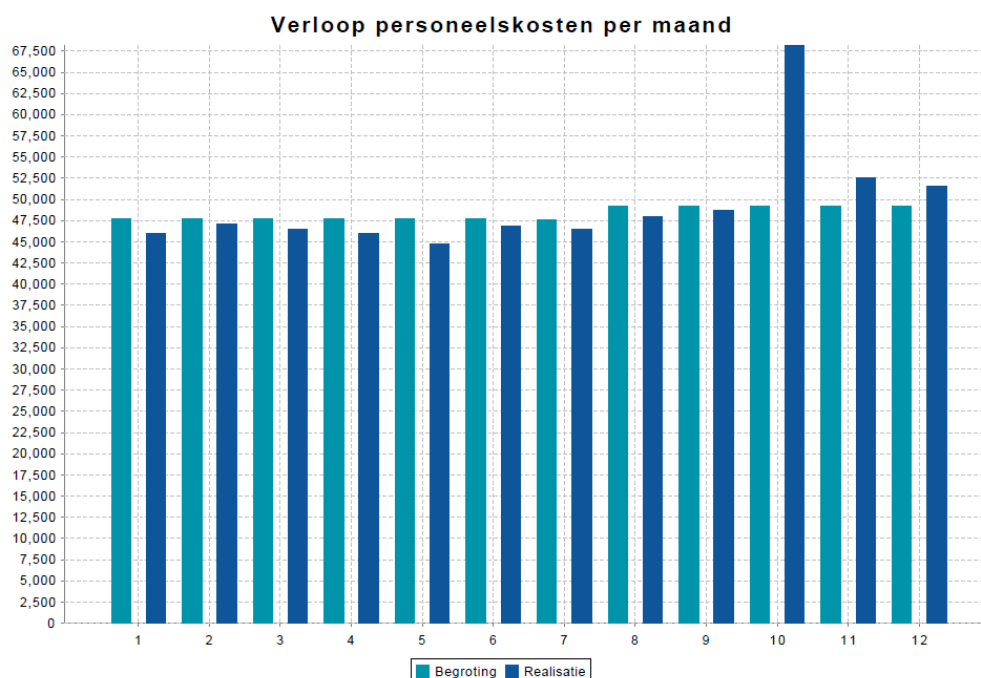
Overige baten

De overige baten betreffen o.a. ouderbijdragen, baten vanuit inzamelingsacties en boekwinst op verkochte activa. De extra baten vanuit ouderbijdragen en inzamelingsacties lopen via het Ouderfonds.

Toelichting lasten

Lonen en salarissen

De salariskosten vielen in eerste instantie iets lager uit dan begroot. Er was een vacature opgenomen voor een beeldend docent, dit is echter in de reguliere formatie opgenomen. Er is een halve dag ingeleverd en in die ruimte is een vakdocent beeldende vorming aangenomen. De totale salariskosten over 2023 vallen hoger uit door de salarisstijging conform de nieuwe CAO. In oktober is de nabetaling van de verhoogde salarisschalen verwerkt en in november de eenmalige uitkering conform het nieuwe CAO akkoord. Het gemiddelde ziekteverzuim over 2023 bedraagt 0,4% (het ziekteverzuim over geheel 2022 bedroeg 1,7%).

Overige personele lasten

De overige personeelslasten zijn op totaalniveau in lijn met de begroting.

De begroting wordt overschreden met € 5.000 op de Mutatie overige personeelsvoorzieningen, dit is een gevolg van de CAO stijging. De overige posten vallen rond het begrote bedrag uit, Vrijwilligersvergoeding was vrij ruim begroot en valt € 5.000 lager uit.

Uitkeringen

De uitkeringen vanuit het Vervangingsfonds vallen iets hoger uit dan begroot.

Afschrijvingen

De afschrijvingen lopen gemiddeld genomen in lijn met de begroting, m.u.v. de post afschrijvingen groot onderhoud. Bij het opstellen van de begroting van 2023 was nog geen rekening gehouden met een te treffen voorziening groot onderhoud en is uitgegaan van investeren en afschrijven.

Huisvestingslasten

De huisvestingslasten zijn een stuk hoger uit dan begroot, de meeste posten zijn in lijn met de begroting, echter is er meer uitgegeven aan onderhoud en is er in oktober bijna € 9.000 ontvangen van Eneco Services inzake de jaarafrekening, het maandbedrag is daarna ook met € 600 per maand naar beneden bijgesteld.

De grootste afwijking betreft de post dotatie voorziening groot onderhoud. Bij het opstellen van de begroting van 2023 was nog geen rekening gehouden met een te treffen voorziening groot onderhoud en is geen dotatie opgenomen in de huisvestingslasten.

Administratie- en beheerslasten

De totale post Administratie- en beheerslasten valt hoger uit dan begroot. De post Administratiekantoor is hoger, bij het opstellen van de begroting was de tariefsverhoging nog niet bekend. De kosten voor Deskundigenadvies valt ook hoger uit, dit zit voornamelijk in kosten voor Verus inzake Wijziging bestuursmodel, aanpassing governance documenten en Implementatietraject.

Inventaris en apparatuur

Inventaris en apparatuur is op totaalniveau redelijk in lijn met de begroting. Bij Klein inventaris is een overschrijding te zien, er zijn een partybox, beveiligingscamera, moduulkast, bladblazer en een vaatwasser aangeschaft. De post ICT software loopt achter bij de begroting, er is ruim begroot omdat de verwachting is dat er steeds meer met licenties gewerkt gaat worden i.p.v. fysieke leermiddelen.

Leermiddelen

De kosten voor leermiddelen zijn in lijn met de begroting.

Overige lasten

Deze post valt lager uit, hoofdzakelijk doordat voor Materiële kosten NPO € 21.000 was gereserveerd (dit bedrag is door de gemeente Ommen toegekend aan extra NPO gelden), echter is er in 2023 minder uitgegeven.

Toelichting Financiële baten en lasten

Financiële baten

Door de negatieve rentestand ten tijde van het opstellen van de begroting waren er geen rentebaten begroot.

Financiële lasten

De bankkosten vallen iets hoger uit dan begroot.

2.3 Toelichting ontwikkelingen balans

Toelichting Balans

De grootste wijzigingen m.b.t. de balans betreffen de posten Materiële vaste activa, Voorzieningen en Eigen vermogen. Deze wijzigingen vloeien voort uit het besluit om met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 een voorziening groot onderhoud te treffen.

Materiële vaste activa

Tot en met 31 december 2022 werd de componentenmethode toegepast, dit wil zeggen dat onderhouds-componenten worden geactiveerd en afgeschreven. Bij het treffen van een voorziening groot onderhoud worden alle investeringen betreffende groot onderhoud, zoals deze tot 31 december 2022 zijn opgenomen op de balans, ten laste van de algemene reserve gebracht.

Daarnaast stond een speeltoestel onterecht op groot onderhoud geactiveerd, deze is per 1 januari 2023 ondergebracht onder de post overige materiële vaste activa.

Voorzieningen

Per 1 januari is er een voorziening groot onderhoud gevormd. De voorziening is berekend n.a.v. het meerjaren-onderhoudsplan zoals opgesteld in 2022. Aan de hand van dit plan is een eenmalige mutatie ten laste van de algemene reserve berekend en vanaf 2023 wordt er jaarlijks gedoteerd.

Hierbij wordt naar tijdsevenredigheid de voorziening opgebouwd naar rato van de onderhoudstermijn van een component. De werkelijke onderhoudskosten worden te zijner tijd ten laste gebracht van deze voorziening.

Eigen vermogen

Door het vormen van de voorziening groot onderhoud daalt de algemene reserve, deze daling is als volgt opgebouwd:

€ 94.519 vrijval inzake geactiveerd groot onderhoud

€ 172.860 eenmalige mutatie voorziening groot onderhoud

Investeringen

De investeringen in 2023 betreffen:

- ICT: 11 iPads
- Overige materiële vaste activa: koffiemachine en accuzitmaaier

Hoofdstuk 3. Overige informatievereisten

3.1 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Op dit moment is het bestuur niet in gesprek met andere schoolbesturen, als het gaat om bestuurlijke samenwerking. Wel staat het bestuur open voor toekomstige ontwikkelingen en zij volgt ook de ontwikkelingen in de regio. Eerdere gesprekken en vergaderingen met 'kleine' besturen in de regio om de krachten te bundelen, zijn op niets uitgelopen. De voornaamste redenen hiervoor liggen in het gegeven, dat tijdsinvestering en opbrengst (win-win situatie) voor ons geen meerwaarde opleverde. Het bestuur is zich terdege bewust van de risico's die het éénpitterschap met zich meebrengt. Deze liggen vooral binnen de personele sfeer.

In de afweging wegen de voordelen echter vele keren zwaarder dan de nadelen. Hierbij noemen we sleutelbegrippen als: grote ouderbetrokkenheid en oudertevredenheid, korte communicatielijnen, financiële onafhankelijkheid, zeer hoog verantwoordelijkheidsbesef personeel, zeer laag ziekteverzuim, hoogwaardig onderwijs enz. Kortom een ideale leeromgeving waar elk kind tot maximale ontplooiing kan komen. Natuurlijk zullen we voor- en nadelen met regelmaat moeten 'wegen en (her)ijken', hetgeen ook gebeurt.

Vanuit het verleden en het heden is er hard gewerkt om de school en de omliggende terreinen in topconditie te brengen en te houden. Dit alles is met een minimale financiële inspanning gelukt en daar werken we nog steeds aan. Het behoeft geen betoog, dat kinderen, ouders en personeel zich gelukkig prijzen met deze situatie. Het betekent echter ook, dat er voortdurend nieuwe ontwikkelingen zijn, die ook in de toekomst onze aandacht en inspanning zullen vragen (zie ook de toekomstparagraaf). Gezien de financiële positie van de vereniging en de school mogen we de toekomst met vertrouwen tegemoet zien. We blijven investeren in het belang van het onderwijs en de aan ons toevertrouwde kinderen.

3.2 Horizontale verantwoording

De vereniging is aangesloten bij Verus en de PO-raad. Periodiek worden bijeenkomsten van beide organisaties bijgewoond. De vereniging maakt ook onderdeel uit van het samenwerkingsverband (Passend) basisonderwijs regio Ommen. Zowel op directie- als op schoolniveau (IB-netwerk) zijn er goede contacten. Regelmatig is er overleg t.a.v. beleid, inhoud, scholing en actualiteit. Dit jaar en komende jaren staan vooral in het teken om Passend Onderwijs verder vorm te geven. Verder is er een keer per jaar een overleg met de school voor Voortgezet Onderwijs in de Gemeente Hardenberg m.bt. afstemming tussen basisonderwijs en vervolgonderwijs. Op gemeentelijk niveau (gemeente Ommen) zijn er wederom ontwikkelingen gaande.

Enkele jaren geleden is er een bestuurlijke samenwerking/fusie tot stand gekomen tussen de gemeenten Hardenberg en Ommen. Blijkbaar heeft deze synergie niet tot het gewenste resultaat mogen leiden. Inmiddels heeft de gemeente Hardenberg aangegeven de samenwerking te willen beëindigen (te weinig synergie & win-win). Afgewacht moet worden hoe dit daadwerkelijk uitpakt.

In het Bestuurlijk overleg zitten vertegenwoordigers uit het onderwijs en de gemeente aan de tafel, om beleid en inzet van middelen vorm en inhoud te geven. Daarnaast was er tot voor kort ook een bouwkundig overleg tussen gemeente en verenigingen. Vanwege overheveling van middelen t.a.v. van (buiten)onderhoud van gemeente naar de besturen, is dit overleg niet langer functioneel.

Op schoolniveau is er 2 keer per jaar een bijeenkomst voor alle directeuren in de gemeente Ommen, het zgn. directiebestuur. Praktische zaken vinden hier hun weg zoals: afstemming vakantieoverzicht, gezamenlijke aanschaf, afstemming rond SKV enz. In dit directiebestuur vindt ook afstemming plaats met de beleidsmedewerker van de gemeente Ommen.

Verder is er 2 keer per jaar op schoolniveau een overleg met de zgn. éénpitters uit de gemeente Hardenberg/Ommen. Behalve praktische zaken, wordt hier (waar mogelijk) ook op onderwijskundig gebied de samenwerking gezocht.

3.3 Bestuurlijke voornemens en reeds genomen besluiten

Het bestuur van de vereniging heeft als uitgangspunt, dat het schoolgebouw aan zowel binnen- als buitenzijde optimaal functioneel en onderhouden dient te zijn. Ook de bijbehorende, omliggende terreinen dragen bij aan functionaliteit en aanzien. Het schoolplein is in 2008 geheel gerenoveerd, maar heeft een jaarlijks vervolg waar het onderhoud en afwerking betreft. In 2022 is een nieuw groots meerjaren onderhoudsplan opgesteld (M.O.P.) voor de periode 2022-2052. Dit plan wordt jaarlijks geactualiseerd en geïndexeerd. Voor een beknopt overzicht van jaarlijkse investeringen/onderhoud m.b.t. het gebouw verwijzen we ook naar punt 1.6.

3.4 Toekomstparagraaf

De toekomst betreffende het leerlingenaantal blijft onze aandacht en inspanning vragen. Gezien de gezonde financiële positie van de vereniging en de kwaliteit van het onderwijs op de Schakel, ziet het bestuur de toekomst echter met vertrouwen tegemoet.

3.5 Risicoparagraaf

Het belangrijkste risico betreft de ontwikkeling van de leerlingaantallen en daarmee de personele bezetting. De verwachting is dat het leerlingenaantal rond het huidige niveau zal stabiliseren. Gezien het huidige personeelsbestand en ons behoudende beleid van de afgelopen jaren, zullen kleine schommelingen kunnen worden opgevangen vanuit de reserves.

3.6 Bestuursverklaring aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

De interne beheersing van de processen binnen de vereniging is primair een verantwoordelijkheid van het bestuur. Het totale stelsel van functiescheidingen, autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen. Naast de inbedding van interne beheersing vanuit de lijn, vindt monitoring van het niveau van interne beheersing en de naleving ervan vanuit de directie plaats en vanuit het administratiekantoor Akorda, onder meer door het uitvoeren van onderzoeken op de naleving van maatregelen en procedures. Hierdoor kan snel worden ingespeeld op mogelijke overschrijdingen van gedecentraliseerde budgetten. De penningmeester en de directeur, ondersteund door een adviseur van Akorda, bewaken tevens de opvolging van de door de externe accountant, medewerkers van Akorda en eventuele overige partijen gedane aanbevelingen op het gebied van interne beheersing en rapporteert hier twee keer per jaar over.

Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de vereniging.

Hoofdstuk 4. Verslag van de toezichthouder

4.1 Algemeen

Het bestuur van De Schakel hanteert, als lid van de P.O.-raad, de code 'Goed Bestuur' in het primair onderwijs. Om de rollen tussen bestuur en toezicht zuiver te houden, is er gekozen om een volledig toezichthoudend bestuur te vormen. Daarom heeft er een statutenwijziging plaatsgevonden. In juli 2023 zijn de statuten in de ALV bekrachtigd en is de vereniging voor Protestants Christelijk Basisonderwijs 'De Schakel' bestuurlijk ingericht volgens het bestuursmodel mandaat.

Bij mandatering machtigt het bestuur de directeur handelingen te verrichten in naam en onder verantwoordelijkheid van het bestuur. De directeur is niet alleen verantwoordelijk voor de leiding van de school, maar is ook belast met bestuurlijke uitvoerende taken en bevoegdheden die zijn vastgelegd in het managementstatuut. Voor meer details over de precieze invulling van de mandatering verwijzen we naar ons integraal bestuursplan.

Ook in het jaar 2023 was de school financieel goed gezond met een ruim positief exploitatie saldo. Dat is het gevolg van jarenlang goed financieel beheer. De werkzaamheden en (jaarlijks) groot onderhoud rondom de school worden goed bijgehouden, dus in en rond de school ziet alles er prima uit. Voor wat betreft het spaargedrag en privaat vermogen is het privaat vermogen bij onze school gescheiden. We zitten ruim in de middelen, en dit is ook in 2023 onderwerp van gesprek geweest binnen het bestuur. Als éénpitter zijn we kwetsbaar. Dat heeft ertoe geleid dat we in 2023 stappen hebben gezet op het gebied van strategisch personeelsbeleid voor de toekomst. Het financieel beleid is erop gericht om als éénpitter klaar te zijn voor de toekomst, ook als er onverhoopt tegenvallers ontstaan.

Kwaliteit van onderwijs is ook vorig jaar één van de meest belangrijke speerpunten van onze school gebleven. Periodiek wordt de toezichthouder op de hoogte gehouden over de leeropbrengsten van de leerlingen en de directeur praat ons door middel van de MARAP (medio afname en de eindafname leeropbrengsten) regelmatig bij over de stand van zaken. Op basis daarvan worden ook keuzes gemaakt wat betreft accenten en methodes. Tevens worden we geïnformeerd over de eindopbrengsten, resultaten eindtoets en de schooladviezen.

In 2023 heeft er tweemaal overleg plaatsgevonden met de MR. In de gezamenlijke vergaderingen bespraken we ons voornemen voor een passende bestuursstructuur en kregen we een update over alle rechten en plichten van de MR.

De toezichthouders kunnen instemmen met het beoogde beleid zoals hierboven beschreven.

De toezichthouders in 2023 zijn de volgende leden:

Mw. B.J. Hagedoorn-Wiarda	(voorzitter)
Mw. C.J. te Velthuis-Altena	(secretaris)
Dhr. G. Dorgelo	(penningmeester)
Mw. G. Jaspers	
Dhr. R.S. Olsman	
Dhr. R. Lensen	
Mw. M. Warmink	

NB. Alle toezichthouders hebben geen vergoeding ontvangen in 2023.

Hoofdstuk 5. Continuïteitsparagraaf

5.1 Algemeen

Vanaf verslagjaar 2013 moet in het jaarverslag een zgn. continuïteitsparagraaf zijn opgenomen. Hiermee moeten de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid inzichtelijk worden gemaakt. Voorts wordt hiermee inzicht gegeven in het exploitatieresultaat en de ontwikkeling van de vermogenspositie.

5.2 Gegevens

5.2.1 Personele bezetting in FTE (stand per 31-12-2023)

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar de kengetallen in hoofdstuk 1.4.

5.2.2 Leerlingaantallen

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar de kengetallen in hoofdstuk 1.5.

5.3 Overige Rapportages

5.3.1 Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 3.6

5.3.2 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 3.5

5.3.3 Rapportage toezichthouders:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar hoofdstuk 4.

5.4 Overige Informatie

5.4.1 Informatie m.b.t. Toelatingsbeleid:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar onze Schoolgids Algemene Informatie*, hoofdstuk 7.6 (pagina 27)

5.4.2 Informatie m.b.t. de Klachtenprocedure:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar onze Schoolgids Algemene Informatie*, hoofdstuk 7.10 (pagina 30)
In 2023 zijn er geen klachten binnengekomen.

5.4.3 Informatie m.b.t. Kwaliteitszorg en actuele ontwikkelingen:

Voor dit onderdeel verwijzen wij u graag naar onze Schoolgids Bijlage 2023-2024*, hoofdstuk 8.4 (pagina 17)

Voor informatie m.b.t. actuele en toekomstige ontwikkelingen verwijzen wij u graag naar het schoolplan 2023-2027, hoofdstuk 2.3 (pagina 8).

* → Genoemde documenten zijn te vinden op onze site:

<https://www.deschakelbeerserveld.nl>

→ De Schakel

→ Schoolgids / -plan

Hoofdstuk 6. Actuele ontwikkelingen

6.1 Algemeen

Vanuit de politiek, wet en regelgeving, zijn er steeds weer nieuwe items die onze aandacht behoeven. Daarbij is de 'roep' om het afleggen van verantwoording meer dan ooit een issue. Daarom hebben we dit hoofdstuk toegevoegd, opdat we hier tegemoet kunnen komen aan het bovengenoemde.

6.2 Te hoge reserves

Steeds vaker dringen kritische geluiden door (leden uit Tweede Kamer) waarin wordt gesuggereerd dat in het onderwijs te hoge reserves worden aangehouden. Ook in onderwijsland geldt: 'Regeren is vooruitzien'. Huisvesting (onderhoud gebouw), krimp, vaststelling bekostiging achteraf OCW, borging continuïteit e.d. vormen onzekere factoren m.b.t. financiering. In ons geval hebben we de laatste 25 jaar zeer zorgvuldig begroot en besteed. Daar waar 'winst' te behalen viel, is dat niet nagelaten door bijvoorbeeld zelfwerkzaamheid, gedegen investeringsbeleid, zorgvuldig personeelsbeleid, gedegen financieel beheer, aanbesteding e.d. Eén en ander heeft geresulteerd in een dusdanige vermogenspositie, dat de toekomst (als zgn. éénpitter), ondanks alle onzekere factoren, met vertrouwen tegemoet kan worden gezien (continuïteit).

6.3 Sociale veiligheid

De school heeft in mei 2022 een integraal schoolveiligheidsbeleidsplan opgesteld, waarin we ons beleid op het gebied van veiligheid in de breedste zin van het woord formuleren. Dit plan is opgesteld door directie, in nauw overleg met bestuur en MR. In het kader van sociale veiligheid beschrijven we maatregelen die beschermen tegen seksuele intimidatie, agressie en geweld (waaronder pesten) die binnen of in de directe omgeving van de school kunnen voorkomen. Daarbij kunnen agressie en geweld zich op verschillende manieren manifesteren: als fysiek geweld, psychisch geweld, seksueel geweld, discriminatie, verbaal geweld en/of vernielingen.

Jaarlijks meten we op school de veiligheid bij leerlingen via KANVAS. Daarnaast gebruiken we vragenlijsten voor ouders en personeel. Betreffende vragenlijsten zijn opgenomen in onze systematiek van kwaliteitszorg (WMK). Uitkomsten worden in teamvergaderingen geanalyseerd en besproken. Naast de aparte onderzoeken onder personeel en leerlingen, stellen we problemen met betrekking tot agressie, geweld, seksuele intimidatie, discriminatie en pesten aan de orde tijdens individuele gesprekken met medewerkers, teamvergaderingen, en overleggen met bestuur en MR. De jaarlijkse rapportage van de vertrouwenspersonen wordt gebruikt bij de jaarlijkse evaluatie van ons veiligheidsbeleid. Er wordt naast de Kanjerlessen geen gebruik gemaakt van een aanvullend ondersteuningsaanbod voor sociale veiligheid om de sociale veiligheid te vergroten op onze school.

6.4 AVG (Privacy)

Per 25 mei 2018 is de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van kracht en komt de Wet bescherming persoonsgegevens te vervallen. Deze algemeen geldende Europese regelgeving geldt ook voor het onderwijs. Vanaf dat moment zijn wij bezig om de genoemde regelgeving af te stemmen op onze situatie.

De volgende acties zijn gestart:

- Nulmeting Rein Advocaten & Adviseurs (gereed)
- Aanstelling Functionaris Gegevensbescherming (FG) (gedaan)
- Opstellen Plan van aanpak (gedaan)
- Uitwerken Plan van aanpak (gedaan)
- Scheiding zakelijke mailadressen en devices t.b.v. alle medewerkers (gedaan)
- Periodieke bijstelling in samenspraak met FG (lopend)
- Voorbereiding op normenkader informatiebeveiliging en privacy met FG (lopend)

6.5 NPO (Nationaal Programma Onderwijs)

De regeling Nationaal Programma Onderwijs (NPO) in hoofdlijn:

- De aanleiding: Ten gevolge van corona zijn er diverse schoolsluitingsperiodes geweest. Veel leerlingen zouden achterstanden hebben opgelopen. Daarnaast is er sprake, dat mentaal welbevinden en sociale ontwikkeling achterblijven.
- Tijdsplan en kernwoorden: Het programma loopt van augustus 2021 t/m december 2023. Ambitie, maatwerk en uitvoerbaarheid zijn sleutelbegrippen. Scholen hebben de regie, gemeente en rijksoverheid ondersteunen en stimuleren.
- Uitgangspunten: Scholen maken inzichtelijk welke leervertraging en achterstanden individuele leerlingen hebben opgelopen (cognitief, executief en sociaal). Scholen krijgen hierbij ondersteuning → 'schoolscan'. Scholen met hoog risico op achterstanden krijgen extra middelen en ondersteuning. Overheid geeft ruimte in regels, normeringen aanpassen bij stimulerend toezicht (inspectie).
- Interventies: Scholen maken eigen plannen, passend bij hun leerlingen. Bewezen interventies (op school-, groeps- en leerlingniveau) worden aangereikt door de overheid → de zgn. 'menukaart'. De MR heeft instemmingsrecht. De gemeente wordt tevens geïnformeerd. De gemeente bepaalt welke additionele programma's zij gaat aanbieden.
- Middelen: Voor het schooljaar 2021-2022 is er aanvullende bekostiging van € 701,16 per leerling ter beschikking gesteld. Voor schooljaar 2022-2023 is er een aanvullende bekostiging van € 500,00 per leerling beschikbaar gesteld.
- Verantwoording: In het bestuursverslag wordt gerapporteerd over een aantal maatschappelijke thema's. NPO en onderwijsachterstanden worden daarbij genoemd. Met name de gekozen interventies op basis van de schoolscan, de inzet van middelen en de eerste resultaten zijn verplichte items.

De omvang van het budget NPO

In kalenderjaar 2022 is er nog € 143 euro overgebleven van het NPO-budget. In 2023 is er € 23.042 overgemaakt aan NPO-gelden. In totaal resteert er € 23.185 aan NPO-gelden wat verantwoord dient te worden in dit jaarverslag.

De inzet van middelen NPO op De Schakel:

Schoolscan en de interventies uit de menukaart: Medio 2021 hebben we middels de schoolscan inzichtelijk gemaakt op welke terreinen/vakgebieden er eventuele achterstanden bestaan. Procedure en uitkomsten staan beschreven in beleidsstuk: '**Schoolscan, keuze menu en schoolprogramma CBS De Schakel**'. Hierin is tevens opgenomen voor welke interventies wij hebben gekozen.

In het kort komt het erop neer dat wij gekozen hebben voor intensieve begeleiding van kinderen waar achterstanden zijn geconstateerd; de zgn. één-op-één begeleiding, dan wel waar mogelijk in kleine groepjes, samenwerkend leren (o.a. tutoring), het geven van feedback en klassenverkleining. Ondanks enorme krapte op de arbeidsmarkt is het ons gelukt om een tweetal onderwijsassistenten in de ontstane vacature te benoemen. Gecoacht door leerkrachten, verzorgen deze onderwijsassistenten een extra inspanning, om achterstanden op te heffen. Er is intensief ingezet op het wegwerken van achterstanden op het gebied van technisch lezen en spelling. Uit de eerste resultaten blijkt dat we de opgedane achterstanden op beide gebieden zien afnemen.

De personele inzet NPO:

De intensieve begeleiding wordt uitgevoerd door een tweetal onderwijsassistenten.
Het gaat om de volgende benoemingen op 'payroll' basis:

Naam	Functie	Schaal	Werktijdfactor	Netto taakomvang	Werkgeverslasten
Mw. T.	OA	6.8	0,2300	9.25 uur	€ 10.050,33
Mw. Z.	OA	4.2	0,7625	30.30 uur	€ 23.707,23

€ 33.758

Zoals af te lezen, zijn de NPO-gelden volledig ingezet op de personele bekostiging van beide onderwijsassistenten.

Continuïteitsparagraaf

A1 Kengetallen

	2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Personele bezetting in FTE				
Bestuur/Management	1,90	1,73	0,90	0,90
Onderwijzend personeel	3,80	3,86	3,86	3,86
Ondersteunend personeel	0,10	0,54	0,75	0,75
Leerlingaantallen	81	80	79	79

In 2023 is een onderwijs-assistent in dienst gekomen, in 2024 komt er nog een onderwijs-assistent bij.

A2 Balans

	31 december	2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
Vaste activa					
1.1.2. Materiele vaste activa		116.129	273.513	234.918	224.061
		116.129	273.513	234.918	224.061
Vlottende activa					
1.2.2. Vorderingen		6.917	5.000	5.000	5.000
1.2..4. Liquide middelen		996.115	820.277	873.469	876.227
		1.003.032	825.277	878.469	881.227
Totaal activa		1.119.161	1.098.790	1.113.387	1.105.288
Eigen vermogen					
2.1.1.1. Algemene reserve		657.634	872.513	862.350	854.251
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat		121.201	105.449	105.449	105.449
		778.835	977.962	967.799	959.700
Voorzieningen		267.157	56.526	81.286	81.286
Kortlopende schulden		73.169	64.302	64.302	64.302
Totaal passiva		1.119.161	1.098.790	1.113.387	1.105.288

Bij het opstellen van de (meerjaren)begroting bestond nog onzekerheid over het wel of niet treffen van een voorziening groot onderhoud. Hierdoor wijken de posten Materiële vaste activa, Eigen vermogen en Voorzieningen dermate af van de balans per 31 december 2023.

De gevolgen van het treffen van de voorziening hebben uiteraard ook effect op deze posten in 2024 en volgende jaren.

- € 94.519 vrijval inzake geactiveerd groot onderhoud

- € 172.860 eenmalige dotatie voorziening groot onderhoud

Tezamen betekent dit een vermindering van € 267.379 aan algemene reserves, wat ook doorwerkt in de eigen vermogenspositie van 2024 en de daarop volgende jaren.

A2 Staat van baten en lasten

	2023	2024 prognose	2025 prognose	2026 prognose
3.1 Rijksbijdragen	814.843	794.153	773.544	751.273
3.2 Overige overheidsbijdrage	12.135	0	0	0
3.5 Overige baten	9.862	1.000	1.000	1.000
Totaal baten	836.840	795.153	774.544	752.273
4.1 Personeelslasten	619.681	653.379	603.117	581.520
4.2 Afschrijvingen	28.375	46.247	43.595	40.857
4.3 Huisvestingslasten	49.040	32.500	32.500	32.500
4.4 Overige lasten	102.988	104.995	104.995	104.995
Totaal lasten	800.084	837.121	784.207	759.872
Saldo baten en lasten	36.756	-41.968	-9.663	-7.599
6 Saldo financiële bedrijfsvoering	-6.479	500	500	500
Totaal resultaat	43.235	-42.468	-10.163	-8.099

In 2025 en 2026 dalen de personeelslasten. Dit is als volgt te verklaren:

- Eind 2024 gaat dhr. W. Elferink met pensioen, zijn salariskosten vervallen in 2025 en 2026, verder zijn er geen personeelsmutaties te verwachten zodat de salariskosten op niveau blijven.
- Onder de overige personeelslasten is de mutatie overige personeelsvoorzieningen opgenomen (de generatiepact regeling). De opnames zijn lager dan de daadwerkelijke salariskosten, dit is niet 1 op 1 tegen elkaar weg te strepen. Daarnaast wordt de voorziening berekend aan de hand van een model ter beschikking gesteld door de PO Raad. Dotaties vinden plaats o.b.v. salaris en opnamekans. Als de opnamekans in 2 op één volgende jaren gelijk blijft wordt er in het 2e jaar niet gedoteerd. Dit is ook het geval in 2026, waardoor de overige personeelslasten lager uitvallen.

B1 Aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zie paragraaf 3.6 van het bestuursverslag

B2 De belangrijkste risico's en onzekerheden

Zie paragraaf 3.5 van het bestuursverslag

B3 Rapportage toezichthoudend orgaan

Zie paragraaf 4.1 van het bestuursverslag

Financiële kengetallen

	31 dec 2023	31 dec 2022
Solvabiliteit 1 = eigenvermogen/balanstotaal	0,70	0,81
Solvabiliteit 2 = (eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	0,93	0,93
Liquiditeit = vlottende activa / vlottende passiva (current ratio)	13,71	12,40
Liquiditeit = (vlottende activa - voorraden) / vlottende passiva (quick ratio)	13,71	12,40
Weerstandsvermogen = (eigen vermogen - materiele vaste activa) / Rijksbijdragen	0,81	1,00
Signaleringswaarde bovenmatig publiek eigen vermogen	€ 416.129	€ 550.499
Aantal leerlingen per 1 februari	81	83
Eigen vermogen per leerling	€ 9.615	€ 11.905
Bijdrage OCW per leerling	€ 10.060	€ 9.212
Personele lasten per leerling	€ 7.650	€ 7.729

De solvabiliteit 1 is de mate waarin de organisatie op lange termijn aan haar verplichtingen kan voldoen.

Een hoge solvabiliteit (theoretisch maximaal 1) betekent relatief veel eigen vermogen en relatief weinig vreemd vermogen.

Bij solvabiliteit 2 worden voorzieningen bij het eigen vermogen opgeteld omdat ze, hoewel tot het vreemd vermogen behorend, deels een dusdanig 'vast' karakter hebben dat ze zonder risico aangewend kunnen worden om aan langere-termijnverplichtingen te voldoen. De inspectie hanteert voor dit kengetal een ondergrens van 0,3.

De liquiditeit is de mate waarin de organisatie op korte termijn aan haar verplichtingen kan voldoen. De inspectie hanteert hier een ondergrens van 0,3.

Het weerstandsvermogen is het vermogen om ook in ongunstige tijden de activiteiten voort te zetten.

Jaarrekening 2023

Balans per 31 december 2023

(na verwerking resultaat bestemming)

	<u>31 dec 2023</u>	<u>31 dec 2022</u>
1. Activa		
1.1. Vaste activa		
1.1.2. Materiele vaste activa	<u>116.129</u>	<u>225.525</u>
	116.129	225.525
1.2. Vlottende activa		
1.2.2. Vorderingen	6.917	25.433
1.2..4. Liquide middelen	<u>996.115</u>	<u>972.437</u>
	1.003.032	997.870
Totaal activa	<u>1.119.161</u>	<u>1.223.395</u>
2. Passiva		
2.1. Eigen vermogen		
2.1.1. Groepsvermogen		
2.1.1.1. Algemene reserve	657.634	882.508
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	0	143
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	<u>121.201</u>	<u>105.449</u>
	778.835	988.100
2.2. Voorzieningen	267.157	154.826
2.4. Kortlopende schulden	73.169	80.469
Totaal passiva	<u>1.119.161</u>	<u>1.223.395</u>

Staat van baten en lasten over 2023

	2023	Begroting 2023	2022
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen	814.843	785.988	764.621
3.2 Overheidsbijdragen	12.135	0	0
3.5 Overige baten	9.862	1.000	1.070
	836.840	786.988	765.691
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten	619.681	608.656	641.489
4.2 Afschrijvingen	28.375	48.204	47.760
4.3. Huisvestingslasten	49.040	43.600	27.143
4.4. Overige lasten	102.988	106.321	64.731
	800.084	806.781	781.123
Saldo baten en lasten	36.756	-19.793	-15.432
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten	-7.741	0	-259
6.2 Financiële lasten	1.262	600	2.568
	-6.479	600	2.309
Resultaat	43.235	-20.393	-17.741
Totaal resultaat	43.235	-20.393	-17.741
Bestemming resultaat			
Algemene reserve publiek	42.506		
Bestemmingsreserves publiek	-143		
Bestemmingsreserves privaat	872		
	43.235		

Kasstroomoverzicht over 2023

	2023	2022
Saldo baten en lasten	36.756	-15.432
Overige mutaties eigen vermogen	-252.500	0
Aanpassingen voor:		
Afschrijvingen (en overige waardeveranderingen)	28.375	47.760
Mutatie voorzieningen	112.331	60.223
	-75.038	92.551
Veranderingen in werkkapitaal:		
Mutatie operationele vorderingen	18.516	5.374
Mutatie voorraden en onderhanden werk	0	0
Mutatie operationele schulden	-7.300	29.945
	11.216	35.319
Kasstroom uit bedrijfsoperaties	-63.822	127.870
Ontvangen interest	7.741	259
Betaalde interest	-1.262	-2.689
	6.479	-2.430
Kasstroom uit operationele activiteiten	-57.343	125.440
(Des)investeringen in vaste activa	81.021	-5.637
Kasstroom uit investeringsactiviteiten	81.021	-5.637
Mutatie langlopende schulden	0	0
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	0	0
Netto kasstroom	23.678	119.803
Liquide middelen		
Liquide middelen einde boekjaar	996.115	972.437
Liquide middelen begin boekjaar	972.437	852.634
Toename/afname liquide middelen	23.678	119.803

Toelichting bij de jaarrekening 2023

Algemene grondslagen

Juridische vorm en voornaamste activiteiten

Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel, gevestigd te Beerzerhaar 5a in Beerzerveld ingeschreven onder het K.v.K. nummer 40059800, is een onderwijsinstelling voor primair onderwijs.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. In deze regeling is bepaald dat de bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving (in het bijzonder RJ 660 onderwijsinstellingen) van toepassing zijn en met inachtneming van de daarin aangeduide uitzonderingen.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Stelselwijziging

Er heeft een stelselwijziging plaatsgevonden in de waardering van het groot onderhoud. Tot en met het jaar 2022 werd het groot onderhoud geactiveerd en afgeschreven als onderdeel van de materiële vaste activa. Vanaf 2023 wordt er een onderhoudsvoorziening opgebouwd vanuit de componentenbenadering. De mutatie in de onderhoudsvoorziening als gevolg van de stelselwijziging is rechtstreeks in het eigen vermogen verwerkt als correctie op de stand per 1 januari

Grondslagen Balans en Staat van baten en lasten

Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij anders staat vermeld.

Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel neemt een actief alleen dan in de balans op:

- als het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen de organisatie toekomen
- de waarde ervan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Een verplichting wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard gaat met een uitstroom van middelen; en
- de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, de functionele valuta van Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel

Taxonomie

Voor de nummering en de omschrijving hanteren we de onderwijstaxonomie zoals deze jaarlijks wordt vastgesteld door het Ministerie van OCW.

Vergelijkende cijfers

Indien het voor het vereiste inzicht noodzakelijk is, zijn vergelijkende cijfers geherrubriceerd.

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De waarderingsgrondslag van voorzieningen is naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereist schattingen en veronderstellingen.

Salderen

Een actief en een post van het vreemd vermogen worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover:

- een deugdelijk juridisch instrument beschikbaar is om de post van het vreemd vermogen gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en
- het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten minus ontvangen subsidie, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur, rekening houdend met de restwaarde.

De activeringsgrens per economische eenheid bedraagt € 2000

Afschrijving start op de dag van ingebruikname.

De afschrijvingstermijnen bedragen:

Meubilair: 15 jaar

ICT: 5 jaar

ICT netwerken: 5 jaar

Leermiddelen: 8 jaar

Overige materiële vaste activa: 5 of 10 jaar

Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Met op balansdatum verwachte bijzondere waardeverminderingen wordt rekening gehouden.

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen.

Vlottende activa

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid. Een dergelijke voorziening wordt bepaald op basis van beoordeling van de inbaarheid van de individuele

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Deze staan ter vrije beschikking, tenzij anders is vermeld.

Eigen vermogen

Onder het eigen vermogen worden de algemene reserves, de bestemmingsreserves en de bestemmingsfondsen gepresenteerd.

De algemene reserve bestaat uit de reserves die ter vrije beschikking staan van Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel

Indien een beperktere bestedingsmogelijkheid is aangebracht, dan is het aldus afgezonderde deel van het eigen vermogen aangeduid als bestemmingsreserve. Indien de beperktere bestedingsmogelijkheid door derden is aangebracht, dan wordt dit deel aangemerkt als bestemmingsfonds.

Algemene reserve publiek

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi) overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserve publiek

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit publiekrechtelijke middelen en moet worden aangewend voor onderwijsdoelstellingen.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperkte bestedingsmogelijkheid, die door het bestuur is aangebracht.

Bestemmingsreserve personeel

Bestemmingsreserve privaat

Dit betreft het vermogen dat is gevormd vanuit privaatrechtelijke middelen en activiteiten.

Hieruit kunnen zaken bekostigd worden waarvoor de publieke middelen niet zijn bedoeld.

Bij private reserves aangeven hoe het privaat resultaat tot stand komt (waar bestaat het uit).

Voorzieningen

Onder de voorzieningen worden de personele voorziening, voorziening groot onderhoud en de overige voorzieningen gepresenteerd. Zij zijn opgenomen tegen de contante waarde. Toevoegingen aan voorzieningen vinden plaats ten laste van de staat van baten en lasten. Uitgaven vinden rechtstreeks plaats ten laste van de voorzieningen.

Een voorziening in verband met verplichtingen als bedoeld in artikel 2:374 lid 1, eerste volzin BW wordt uitsluitend opgenomen indien op de balansdatum aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- a. de rechtspersoon heeft een verplichting (in rechte afdwingbaar of feitelijk);
- b. het is waarschijnlijk dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen noodzakelijk is;
- c. er kan een betrouwbare schatting worden gemaakt van de omvang van de verplichting.

Personele voorzieningen

Voorziening voor jubileumuitkeringen

De voorziening voor jubileumuitkeringen betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. Dit betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen en leeftijd.

Voorziening duurzame inzetbaarheid

Op grond van de cao mbo is met ingang van 1 oktober 2015 een budget voor duurzame inzetbaarheid van toepassing voor medewerkers die 57 jaar en ouder zijn. Hiervoor is een voorziening getroffen. Bij de berekening is uitgegaan van de populatie vaste medewerkers in de leeftijdscategorie 52- tot en met 67-jarigen met een dienstverband binnen de cao van 5 jaar of langer aaneengesloten en met een werktijdfactor van minimaal 0,4 fte. Bij de berekening is rekening gehouden met de op ervaringscijfers gebaseerde blijfkans en gebruikmakingskans.

De voorziening wordt aangehouden voor drie categorieën;

- 1) de medewerkers van 57 jaar of ouder die op balansdatum gebruik maken van de voorziening duurzame inzetbaarheid.
- 2) de medewerkers van 57 jaar of ouder die gebruik zouden mogen maken van de voorziening maar dat op balansdatum nog niet doen. Voor deze categorie is een gebruikmakingskans gehanteerd o.b.v. ervaringscijfers.
- 3) de medewerkers van 52 jaar tot en met 56 jaar die binnen 5 jaar na balansdatum gebruik mogen maken van de voorziening op het moment dat ze de leeftijd van 57 jaar bereiken. Voor deze categorie is een gebruikmakingskans gehanteerd o.b.v. ervaringscijfers.

Voorziening groot onderhoud

Voorziening groot onderhoud

De voorziening is opgebouwd in overeenstemming met de toepassing van RJ 212.4, conform de Per 1 januari 2023 heeft deze stelselwijziging plaatsgevonden.

Kortlopende schulden

Schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar worden aangeduid als kortlopend. Schulden worden niet gesaldeerd met activa.

Overlopende passiva betreffen vooruitontvangen bedragen (waaronder geoormerkte bijdragen) en nog te betalen bedragen terzake van lasten die aan een verstreken periode zijn toegekend. Voor aanvullende subsidies die voor meerdere jaren beschikbaar zijn gesteld, wordt het nog niet bestede deel op de balans als overlopende passiefpost aangehouden. Vrijval ten gunste van de staat van baten en lasten geschiedt dan jaarlijks naar rato van de besteding. In het laatste jaar van de looptijd van de subsidie valt het gehele restant vrij en wordt het eventuele resultaat genomen. Door deze boekingswijze geschiedt de toekenning van vooruitontvangen bedragen aan opvolgende perioden stelselmatig en tijdevenredig.

Tevens verantwoorden wij (meerjarige) subsidies met een toegekend subsidiebedrag waarvoor een prestatieverklaring wordt verlangd en geoormerkte subsidies met verrekening van eventuele overschotten in het voorgeschreven Model

Personeelsbeloningen/pensioenen

Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel kent een toegezegde pensioenregeling, die is ondergebracht bij een bedrijfstakpensioenfonds (ABP).

Deze kan op basis van RJ 271 worden geclassificeerd als een toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdragen aan het pensioenfonds. Voor een nadere toelichting wordt verwezen naar de pensioenlasten in de staat van baten en lasten.

Voor de medewerkers van de organisatie is een pensioenregeling getroffen, welke is ondergebracht bij het ABP.

De dekkingsgraad van het pensioenfonds bedroeg ultimo 2023 110,5 %.

Deze pensioenregeling wordt in de jaarrekening verwerkt als toegezegde bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord. Behalve de betaling van de premies heeft de organisatie geen verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregeling. De risico's van loonontwikkeling, prijsindexatie en beleggingsrendement op het fondsvermogen zullen mogelijk leiden tot toekomstige aanpassingen in de jaarlijkse bijdrage aan het pensioenfonds. Informatie over eventuele tekorten en de gevolgen hiervan voor de pensioenpremies in toekomstige jaren is niet beschikbaar.

Bepaling reële waarde

De reële waarde van een financieel instrument is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en van elkaar onafhankelijk zijn.

Opbrengstverantwoording

Rijksbijdragen, overige overheidsbijdragen en -subsidies

Rijksbijdragen uit hoofde van de basisbekostiging worden in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft, volledig verwerkt als baten in de staat van baten en lasten.

Overige overheidsbijdragen en -subsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en dat de groep zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden. Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt. Subsidies ter compensatie van de groep voor de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Overige baten en overige opbrengsten

Overige baten en overige opbrengsten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Renteopbrengsten

Renteopbrengsten worden tijdsevenredig in de staat van baten en lasten verwerkt. Hierbij wordt rekening gehouden met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost, indien hun bedrag bepaalbaar is en hun ontvangst

Lasten

De lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop zij betrekking hebben.

Rentelasten

Periodieke rentelasten en soortgelijke lasten komen ten laste van het jaar waarover zijn verschuldigd zijn.

Personele lasten

De beloningen van het personeel worden als last in de staat van baten en lasten verantwoord in de periode waarin de arbeidsprestatie wordt verricht en voor zover nog niet uitbetaald, als verplichting op de balans opgenomen. Als de reeds betaalde bedragen de verschuldigde beloningen overtreffen, wordt het meerdere opgenomen als een overlopend actief voor zover er sprake zal zijn van terugbetaling door het personeel of van verrekening met toekomstige betalingen door de stichting.

Indien een beloning wordt betaald, waarbij geen rechten worden opgebouwd (bijvoorbeeld doorbetaling in geval van ziekte of arbeidsongeschiktheid) worden de verwachte lasten verantwoord in de periode waarover deze beloning is verschuldigd. Voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen (inclusief ontslagvergoedingen) aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend geheel of gedeeltelijk niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid wordt een voorziening opgenomen.

De verantwoorde verplichting betreft de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichting op balansdatum af te wikkelen. De beste schatting is gebaseerd op contractuele afspraken met personeelsleden (cao en individuele arbeidsovereenkomsten). Toevoegingen aan en vrijval van verplichtingen worden ten laste respectievelijk ten gunste van het resultaat gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Voor een goed begrip van het kasstroomoverzicht wordt verwezen naar de individuele toelichting op de posten in de jaarrekening.

Financiële instrumenten

Algemeen

Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die haar blootstellen aan markt-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico's.

Deze financiële instrumenten betreffen in alle gevallen posten die in de balans zijn opgenomen, zoals vorderingen en schulden.

Om deze risico's te beheersen heeft Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel een beleid inclusief een stelsel van limieten en procedures opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de stichting te beperken.

Bij het niet nakomen door een tegenpartij van aan de organisatie verschuldigde betalingen, blijven eventuele daaruit voortvloeiende verliezen beperkt tot de marktwaarde van de desbetreffende instrumenten.

Vereniging voor Protestant Christelijk Basis Onderwijs de Schakel maakt geen gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten).

Liquiditeitsrisico

De organisatie bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen en dat tevens voldoende financiële ruimte onder de beschikbare faciliteiten beschikbaar blijft om steeds binnen de gestelde lening-convenanten te blijven.

Reële waarde

De reële waarde van in de balans opgenomen financiële instrumenten verantwoord onder kasmiddelen, kortlopende vorderingen en kortlopende schulden benadert de boekwaarde daarvan.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1. Activa

1.1. Vaste activa

1.1.2. Materiele vaste activa	2023	2022
1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	0	111.127
1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	82.535	99.878
1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	33.594	14.520
	116.129	225.525

Het verloop van de materiele vaste activa is als volgt weer te geven:

	1.1.2.1 Gebouwen en terreinen	1.1.2.2. Terreinen	1.1.2.3. Inventaris en apparatuur	1.1.2.4. Overige materiele vaste activa	1.1.2.5. Vaste bedrijfsmiddel en in uitvoering	1.1.2.6. Niet aan bedrijfsvoering dienstbare MVA
Stand per 1 januari						
Aanschafprijs	214.333	0	193.967	34.104	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	-103.206	0	-94.089	-19.584	0	0
Boekwaarde	111.127	0	99.878	14.520	0	0
Mutaties in de boekwaarde						
Investerings	0	0	3.891	9.607	0	0
Overboeking	-16.608	0	0	16.608	0	0
Desinvesteringen op aanschafwaarde	-193.847	0	0	0	0	0
Desinvesteringen op afschrijvingswaarde	99.328	0	0	0	0	0
Afschrijvingen	0	0	-21.234	-7.141	0	0
Saldo	-111.127	0	-17.343	19.074	0	0
Stand per 31 december						
Aanschafprijs	0	0	197.858	64.197	0	0
Cumulatieve afschrijvingen	0	0	-115.323	-30.603	0	0
Boekwaarde	0	0	82.535	33.594	0	0

Toelichting materiele vaste activa

Eind 2023 is besloten om met terugwerkende kracht per 1 januari 2023 een voorziening groot onderhoud te treffen. Als gevolg hier van komen de investeringen betreffende groot onderhoud, zoals deze tot 31 december 2022 zijn opgenomen op de balans, ten laste van de algemene reserve worden gebracht. De overboeking van € 16.608 betreft een speeltoestel wat thuishoort onder Overige materiële vaste activa.

De investeringen betroffen: ICT: 11 iPads / Overige materiële vaste activa: koffiemachine en accuzitmaaier

Toelichting op de balans per 31 december 2023

1.2.2. Vorderingen	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1.2.2.8. Overige overheden	928	568
1.2.2.10. Overige vorderingen	1.019	14.619
1.2.2.12. Vooruitbetaalde kosten	4.970	10.246
	<u>6.917</u>	<u>25.433</u>
1.2..4. Liquide middelen	<u>2023</u>	<u>2022</u>
1.2.4.1. Kasmiddelen	10	293
1.2.4.2. Tegoeden op bankrekeningen	996.105	972.144
	<u>996.115</u>	<u>972.437</u>

Toelichting op de balans per 31 december 2023

2. Passiva

2.1. Eigen vermogen

	Stand 1 jan	Resultaat	Mutaties	Stand 31 dec
2.1.1.1. Algemene reserve	882.508	42.506	-267.380	657.634
2.1.1.2. Bestemmingsreserve publiek	143	-143	0	0
2.1.1.3. Bestemmingsreserves privaat	105.449	872	14.880	121.201
Totaal eigen vermogen	988.100	43.235	-252.500	778.835

Toelichting eigen vermogen

Per 1 januari 2023 is een voorziening groot onderhoud gevormd. Het vormen van deze voorziening heeft 2 mutaties tot gevolg ten aanzien van de algemene reserve.

- € 94.519 vrijval geactiveerd groot onderhoud ten laste van de algemene reserve
- € 172.860 eenmalige mutatie voorziening groot onderhoud ten laste van de algemene reserve

In 2023 zijn 3 bestaande bankrekeningen van het Ouderfonds van CBS De Schakel toegevoegd aan de administratie. Het totale beginsaldo van deze 3 bankrekeningen ad € 14.880 is toegevoegd aan het private eigen vermogen.

2.2. Voorzieningen

	<u>2023</u>	<u>2022</u>
2.2.1. Personele voorzieningen	98.096	154.826
2.2.3. Voorziening groot onderhoud	169.061	0
	267.157	154.826

De personele voorzieningen bestaan uit:

2.2.1.4. Jubileumvoorziening	6.732	7.362
2.2.1.7. Overige personele voorzieningen	91.364	147.464
	98.096	154.826

	Kortlopend deel		Langlopend deel	
	<1 jaar	1 t/m 5 jaar	> 5 jaar	
2.2.1.4. Jubileumvoorziening	725	0	6.732	
2.2.1.7. Overige personele voorzieningen	54.053	0	91.364	
2.2.3. Voorziening groot onderhoud	34.324	54.914	79.823	

Toelichting op de balans per 31 december 2023

Het verloop van de voorzieningen is als volgt weer te geven:

	2.2.1. Personele voorzieningen	2.2.2. Voorzieningen verlieslatende contracten	2.2.3. Voorziening groot onderhoud	2.2.4. Overige voorzieningen
Stand per 1 januari	154.826	0	0	0
Mutaties				
Dotaties	8.741	0	15.936	0
Onttrekkingen	-65.471	0	-19.735	0
Overige	0	0	172.860	0
Saldo	-56.730	0	169.061	0
Stand per 31 december	98.096	0	169.061	0

Toelichting voorzieningen

De post Personele voorzieningen bestaat uit een Jubileumvoorziening en een Overige personele voorziening.

2.2.1.4 Jubileumvoorziening

In 2023 zijn er geen uitkering geweest. Door de hoge marktrente daalt de contante waarde en is er sprake van een negatieve dotatie van € 630. Het saldo van de voorziening per 31 december 2023 bedraagt € 6.732.

2.2.1.7 Overige personele voorzieningen

Dit betreft een generatiepact voorziening. Er is in 2023 € 65.471 opgenomen en € 9.371 gedoteerd.

Het saldo van de voorziening per 31 december 2023 bedraagt € 91.364.

2.2.3 Voorziening groot onderhoud

Per 1 januari 2023 is er een voorziening groot onderhoud gevormd, dit betreft een stelselwijziging.

Aan de algemene reserve is € 172.860 onttrokken om de voorziening te treffen. In 2023 is er € 15.936 gedoteerd.

Toelichting op de balans per 31 december 2023

2.4. Kortlopende schulden	<u>2023</u>	<u>2022</u>
2.4.8. Crediteuren	3.232	1.767
2.4.9. Belastingen en premies sociale verzekeringen	28.485	26.153
2.4.10. Pensioenen	8.492	7.620
2.4.14. Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	8.865	21.000
2.4.17. Vakantiegeld en vakantiedagen	20.765	17.733
2.4.18. Te betalen interest	0	173
2.4.19. Overige overlopende passiva	<u>3.330</u>	<u>6.023</u>
	73.169	80.469

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

De vereniging heeft voor kopieerwerk een contract afgesloten over de afname van diensten en levering. Het betreft de volgende verplichting:

Toshiba / kopieerwerk	€ 98,55	per maand	einde looptijd:	1-2-2024
-----------------------	---------	-----------	-----------------	----------

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan, die vermeld moeten worden in de jaarrekening 2023.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
3. Baten			
3.1 Rijksbijdragen			
3.1.1 Rijksbijdragen OCW/EZ			
3.1.1.1 Rijksbijdragen OCW	<u>784.299</u>	<u>747.890</u>	<u>733.260</u>
	784.299	747.890	733.260
3.1.2. Overige subsidies OCW/EZ	0	21.000	0
3.1.3 Inkomensoverdracht van rijksbijdragen	30.544	17.098	31.361
	<u>814.843</u>	<u>785.988</u>	<u>764.621</u>
3.2.2. Overige overheidsbijdragen en -subsidies overige overheden			
3.2.2.2. Overige gemeentelijke en GRbijdragen en subsidies	<u>12.135</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	12.135	0	0
	<u>12.135</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
3.5 Overige baten			
3.5.5. Ouderbijdragen (PO/VO)	5.368	1.000	1.070
3.5.8. Verkoop (onderwijs)materialen	1.638	0	0
3.5.10. Overige	<u>2.856</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
	<u>9.862</u>	<u>1.000</u>	<u>1.070</u>

Toelichting baten

3.1.2 Overige subsidies OCW/EZ

Het begrote bedrag ad € 21.000 betreft een NPO Subsidie verstrekt door de gemeente Ommen.

De realisatie is verwerkt onder 3.2.2.2 Overige gemeentelijke en Grbijdragen en subsidies.

3.5.8 Verkoop (onderwijs)materialen

Dit betreft een boekwinst op verkochte activa.

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
4. Lasten			
4.1. Personeelslasten			
4.1.1. Lonen, salarissen, sociale lasten en pensioenlasten			
4.1.1.1. Lonen en salarissen	441.902	578.980	383.476
4.1.1.2. Sociale lasten	55.503	0	45.974
4.1.1.3. Premies Participatiefonds (PO/VO)	9.430	0	4.703
4.1.1.4. Premies Vervangingsfonds (PO/VO)	17.680	0	15.683
4.1.1.5. Pensioenlasten	67.918	0	58.537
	<u>592.433</u>	<u>578.980</u>	<u>508.373</u>
4.1.2. Overige personele lasten			
4.1.2.1. Dotaties personele voorzieningen	-56.730	-61.224	60.223
4.1.2.2. Lasten personeel niet in loondienst	67.648	60.500	63.503
4.1.2.3. Overige	22.515	34.000	19.822
	<u>33.433</u>	<u>33.276</u>	<u>143.548</u>
4.1.3. Ontvangen vergoedingen			
4.1.3.2. Ontvangen vergoedingen Vervangingsfonds (PO/VO)	-6.185	-3.600	-10.432
	<u>-6.185</u>	<u>-3.600</u>	<u>-10.432</u>
	<u>619.681</u>	<u>608.656</u>	<u>641.489</u>
Gemiddeld aantal fte's	5,80		5,41
4.2 Afschrijvingen			
4.2.2. Afschrijvingen materiele vaste activa	28.375	48.204	47.760
	<u>28.375</u>	<u>48.204</u>	<u>47.760</u>
4.3. Huisvestingslasten			
4.3.3. Onderhoudslasten (klein onderhoud)	10.085	7.500	2.598
4.3.4. Energie en water	6.616	18.000	7.434
4.3.5. Schoonmaakkosten	11.757	12.000	11.166
4.3.6. Belastingen eheffingen ter zake van huisvesting	954	1.100	793
4.3.7. Dotatie voorziening onderhoud	15.936	0	0
4.3.8. Overige huisvestingslasten	3.692	5.000	5.152
	<u>49.040</u>	<u>43.600</u>	<u>27.143</u>

Toelichting op de staat van baten en lasten over 2023

	<u>2023</u>	<u>Begroting 2023</u>	<u>2022</u>
4.4. Overige lasten			
4.4.1. Administratie en beheer	28.021	21.000	18.675
4.4.2. Inventaris en apparatuur	19.358	21.200	13.252
4.4.3. Leer- en hulpmiddelen	19.691	19.000	16.600
4.4.5. Overige	35.918	45.121	16.204
	<u>102.988</u>	<u>106.321</u>	<u>64.731</u>
5.1.1. Kosten onderzoek jaarrekening	4.114	4.000	3.775
6. Financiële baten en lasten			
6.1. Financiële baten			
6.1.1. Rentebaten en soortgelijke opbrengsten	7.741	0	259
	<u>7.741</u>	<u>0</u>	<u>259</u>
6.2 Financiële lasten			
6.2.1. Rentelasten en soortgelijke lasten	1.262	600	2.568
	<u>1.262</u>	<u>600</u>	<u>2.568</u>
9. Resultaat	<u>43.235</u>	<u>-20.393</u>	<u>-17.741</u>

Model G Verantwoording subsidies

G1 Subsidies zonder verrekeningsclausule (bedragen in euro's)

(Regeling OCW-subsidies art.13,lid 2 sub a)

Omschrijving	Toewijzing	Toewijzing	Bedrag	Ontvangen	activiteiten ultimo verslagjaar
	kenmerk	datum	Toewijzing	t/m Verslagjaar	cf. subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond

N.v.t.

A3 Wet Normering Topinkomens

A3.1 WNT: Modelmatige weergave rapportagegegevens volgens Wet normering topinkomens (WNT).

Voor onze vereniging geldt een bezoldigingsmaximum van € **132.000** O.b.v. de volgende complexiteitspunten:

criterium	aantal punten
totale baten 2021	2
aantal leerlingen 2021	1
gewogen aantal onderwijssectoren	1
totaal aantal complexiteitspunten	4

VERMELDING LEIDINGGEVENDE TOPFUNCTIONARISSEN (met dienstbetrekking)

Naam	Functie	Voorzitter	Gewezen topfunctionaris	(fictieve) dienst- betrekking	Ingang dienstverband	Einddatum dienstverband	Omvang dienstverba nd in FTE	Beloning		Belastbare onkosten- vergoeding		Voorziening beloning op termijn		Totale beloning		Maximale bezoldiging per persoon		Motive- ringen
								in euro's		in euro's		in euro's		in euro's		in euro's		
		(J/N)	(J/N)	(J/N)	vanaf	tot		2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	
J.M. Grobbe	Directeur	N	N	N	01-01-23	31-12-23	0,9	70.614	26.411	0	0	10.771	5.102	81.385	31.513	118.800	48.289	nvt
W.H. Elferink	Directeur	N	N	N	01-01-23	31-12-23	1,0	92.739	84.305	0	0	15.653	14.323	108.392	98.628	132.000	128.000	nvt

VERMELDING TOPFUNCTIONARISSEN EN DEGENEN DIE NOG 4 JAAR ALS TOPFUNCTIONARIS WORDEN AANGEMERKT MET EEN BEZOLDING VAN € 1.900 OF MINDER:

Naam	Functie
Mevrouw B.J. Hagedoorn-Wiarda	Voorzitter
Mevrouw C.J. te Velthuis-Altena	Secretaris
De heer G.J.H. Dorgelo	Penningmeester
Mevrouw G. Wolters-Jaspers	Lid
De heer R.S. Olsman	Lid
Mevrouw M. Warmink-ter Wijlen	Lid
De heer R. Lensen	Lid

Vaststelling en goedkeuring jaarrekening

Datum vaststelling jaarrekening
.....

Plaats
Beerzerveld

Datum goedkeuring jaarrekening
.....

Plaats
Beerzerveld

Ondertekening door bestuurders

Ondertekening:

Functie

Naam

.....

Secretaris

Mevrouw C.J. te Velthuis-Altena

.....

Penningmeester

De heer G.J.H. Dorgelo

.....

Lid

Mevrouw G. Wolters-Jaspers

Ondertekening door toezichthouders

Ondertekening:

Functie

Naam

.....

Voorzitter

Mevrouw B.J. Hagedoorn-Wiarda

.....

Lid

De heer R.S. Olsman

.....

Lid

Mevrouw M. Warmink-ter Wijlen

.....

Lid

De heer R. Lensen

Overige gegevens

Overzicht verbonden partijen

Naam:	SWV Veld, Vaart en Vecht PO 23-04
Juridische vorm 2023:	Vereniging
Statutaire zetel:	Gemeente Hardenberg
Code activiteiten:	4

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de toezichthouders van Vereniging voor Protestants Christelijk Basis Onderwijs de Schakel

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2023 van Vereniging voor Protestants Christelijk Basis Onderwijs de Schakel te Beerzerveld gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Vereniging voor Protestants Christelijk Basis Onderwijs de Schakel op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2023 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2023;
2. de staat van baten en lasten over 2023; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Vereniging voor Protestants Christelijk Basis Onderwijs de Schakel zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning

van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2023 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1 sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en op grond van de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het

voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2023, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
 - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
 - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
 - het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
 - het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
 - het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
 - het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er

een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;

- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscontrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang bepaald van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen. Bepalend hierbij zijn de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten. Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de volledige financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met de raad van toezicht hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Hoogeveen, 2 april 2024

M&P Audit B.V.

w.g. R. Bouwmeester RA